

SMĚRNICE

PRO DROBNOU PRÁCI V CHARITĚ,
V LAICKÉ VÝPOMOCI V DUCHOVNÍ
SPRÁVĚ A VŮBEC PRO DROBNOU
PRÁCI V KATOLICKÉ AKCI

ROČNÍK III.

Imprimatur arcib. konsistoře v Olomouci
ze dne 22. září 1928, pod číslem 15.792

ŘÍDÍ DR. BEDŘICH VAŠEK, UNIVERSITNÍ PROFESOR
V OLOMOUCI. VYDÁVAJÍ SESTRY NEPOSKVRNĚ-
NÉHO POČETÍ P. MARIE V PŘEROVĚ, ŠÍŘAVA 7.

V PŘEROVĚ

1931

Každý pracovník v sociálním království Ježíše Krista měl by mít příručku Dr. B. Vaška: »Cesty k sociální spravedlnosti«, obsahující základní křesťanské zásady hospodářsko-společenské. Jsou to stručné, velmi obsažné náčrtky pro práci v sociálních kroužcích studiích. Vyšly nákladem diecéšní Katolické akce v Olomouci, Wilsonovo nám. 18. (I. Hofírek.) Stran 32. Cena poštou 2.50 Kč.

Praktickou příručkou pro sociálně karitativní pracovníky je kniha W. Wiesena »*Laický apoštol*«. Do češtiny přeložily a vydaly sestry Nep. Poč. P. Marie; změnami podle našich poměrů opatřil Dr. B. Vašek se spolupracovníky. Cena 10 Kč.

Ve formě katechismu se v ní podává krátce a jasně návod k práci v Katolické akci. Výběr látky je praktický a věnuje velkou pozornost křesťanskému manželství a výchově. Mimo to pojednává s hlediska výpomoci o moderních sektách, o socialismu, o Církvi, o příčinách odcizování Církvi, o vystupování z ní, o církevních trestech, o kostelních poplatcích, o apoštolátě charity, o apoštolátě u nemocných. — Na tuto knihu upozorňujeme všechny pracovníky v Katolické akci, zvláště důst. farní úřady, ředitele Mariánských družin, Třetích řádů a těch katolických sdružení, která pěstují laický apoštolát. Kniha se doporučuje sama. Doufáme, že vnese trochu světla do našich dosud někde nejasných pojmů o součinnosti laiků v Katolické akci.

»*U službách milosrdenství*,« obrázky z našich velkoměstských periferií. Zpracovaly a vydaly sestry Nep. Poč. P. Marie. Cena 3 Kč.

Velký zájem, který probudily obrázky z našich periferií ve »*Směrnících*«, dal podnět k tomu, aby se zprávy z prvních počátků činnosti našich pracovníků na periferii vydaly jako samostatný spis.

Toto dílko líčí život sociálně nejslabších tříd na periferii tak, jak se jeví křesťanské lásce. Jen některé podrobnosti nepodstatné (jména osob, míst a p.) jsou z diskretnosti pozměněny. Tyto črty jsou jakýmsi názorným doplňkem »*Laického apoštola*«. Kéž přispějí k pochopení myšlenky laického apoštolátu a usnadní práci těm, kteří si pracně razí cesty k této činnosti, u nás dosud nové!

Chautard: »*Duše veškerého apoštolátu*.« Je to kniha vpravdě katolická, přeložená již do mnoha řečí. Znalci ji staví po bok Kempenského »*Následování Krista*« a »*Bohumile*« sv. Františka Saleského. Kdyby zásady vnitřního života v ní uvedené se prováděly skutkem, prospěla by lidstvu víc nežli všechny politické a sociální organizace. Cena 18 Kč.

Objednejte si z Edice Smíru, Přerov, Šířava 7, tyto knihy:

Alberti, Nová světla	Kč 10.—
Alberti, Pius XI.	Kč 4.—
Bílé květy, povídky pro mládež	Kč 5.50
Dörner, Na rozcestí	Kč 2.—
Duch sv. Terezie Ježíškovy	Kč 18.—
Hock, Čtvero letor	Kč 3.—
Hymny mariánské	Kč 20.—
Chardon, Vzpomínky anděla strážného	Kč 12.—
Chautard, Duše veškerého apoštolátu	Kč 18.—
Květy nejsvětější Svátosti	Kč 8.—
Lajeunie, Anička	Kč 10.—
Lekeux, Markétka	Kč 16.—
Lhande, Mé dítě knězem	Kč 15.—
Mossong, Apoštolát, na který se zapomíná	Kč 6.—
Novena k sv. Terezii Ježíškově	Kč 1.50
Paula, Dej mi srdce své!	Kč 10.—
Pfannmüller, Když přišla na svět Láska	Kč 20.—
Plus, Bůh v nás	Kč 15.—
Plus, Myšlenka smíru	Kč 10.—
Ve službách milosrdenství	Kč 3.—
Suberville-Odvalil, Hvězda z Lisieux	Kč 10.—
Sv. zповěď a sv. přijímání	Kč 1.—
Po vůni tvých růží (plát. váz.)	Kč 12.—
Za vůňou tvojich růží	Kč 12.—
Schmid, Vrchol úcty k Srdci Ježíšovu	Kč 25.—
Wiesen, Laický apoštol	Kč 10.—
Willam, Pán Bůh na návštěvě	Kč 4.50

a obrázky po 20 hal. (100 výtisků Kč 15.—):

Anna z Guigné — Neposkvrněné Početí Panny Marie
— Litanie k sv. Tereziöce — Modlitba o lásku —
Modlitby za zповědníka, české — Modlitby za zповěd-
níka, slovenské.

Obrázky po 10 hal. (100 výtisků 7.50 Kč):

Svatá Terezie v den I. sv. přijímání — Modlitba
o exerciční hnutí.

OBSAH III. ROČNÍKU SMĚRNIC

Nepatrný, ale důležitý zlomeček »Katolické akce«	1
Sociální a hospodářská krise	2
Z našich periferií	3, 5, 9, 15, 18, 29, 37, 42, 45
Četl jsi již Rerum Novarum?	5
Kdo je křesťanem	8
Statistika soc.-charitativní činnosti na periferii v Brně a Praze od 1 ledna do 31. prosince 1930	11
K. Hock, Čtvero letor	12
Pozdrav sv. Otce	13
Do rodin!	13
Něco z praxe: křest dětí	14, 25
Letora ve službách laického apoštolátu	15, 24, 31, 39
Apoštolý můžeme a máme býti vždy a všude	17
Nemoudrá horlivost	17
Před návštěvou rodiny a po ní	17
Knihy pro prvokomunikanty	19
Modlitba apoštolova	21
Z pařížské periferie	21
Žena mučednice	23
Papežské uznání pro laické apoštolý	25
Největší otázka	26
Matčiny ruce	26
Na první vycházce	27
Nádražní apoštolát	30
Čím se liší křesťan od moderního pohana	30
Knížní novinky	32
Jak možno býti stále apoštolem?	33
Apoštol charity mezi dělníky	33, 38
Abychom lépe porozuměli potřebám doby	34
Myslí se na to?	35
V měsíci sv. andělů strážných	36
Ze sekretariátu sdružení sv. Terezie Ježíškovy	36
Ve službách Krista Krále	40
Mikulášská akademie	40
Jaké opatrnosti je třeba, aby člověk užitečně pracoval	41
Mít jen někoho, kdo by mě měl trochu rád	41
Umíš mlčeti?	42
Anděl strážný vzpomíná	44
Našim maminkám	44
Jen hodně velký kus chleba	45
Chudičké, opuštěné Jezulátko	47
Našim přátelům	48

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katol. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početí P. Marie, Přerov, Štřava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2'40, poštou 25 haléřů, ročně **3 Kč.**

P. Metod Klement OSB z Emauz.

Nepatrný, ale důležitý zlomeček „Katolické akce“.

Jsou to ministranti. Všimli jste si jich někdy tak v městě či na vsi? Umazaní, roztrhaní. V komži vyhrnuté až nad kolena, s urousanými dlouhými kalhotami, čouhajícími pod červenou sukénkou, visící šejdrem na hubeném tělíčku, s rochetou umazanou a špinavou, sešpendlenou pod krkem nemožným špendlíkem, blábolící latinská slova páté přes deváté, hrající si za nejrozkošnější nepozornosti na stupních oltáře, a s mnoha nemožnostmi své podivné liturgické služby nesoucí honosně svoje hlavičky neučesané v úžasné samolibosti »jak jsou důležití«?

Ano, tito kloučci s dušemi andělů v rozpustilém zevnějšku jsou v pravdě důležitým předmětem nejpečlivější péče v první řadě katolického kněze. Snažíme se s hroznou námahou pracovat na strašné půdě městských periferií v katolických besídkách a o takovou chlapeckou rotu, kterou máme tak blízko klečít u samotného svátostného Ježíše, se nestaráme. Je to nepochopitelné, ale je tomu tak. Nemusí nám to ani pan redaktor Řehulka vykládati ve svých »Ministrantech«. Vidíme to denně na své vlastní oči. A není to strašlivé, když slyším matku, které se ptám, proč její hošík studentík neministruje, ana mi odpoví s ruměncem v tváři a se svatou nesmělostí: »Vědí, velebný pane, on by se mi tam v té sakristii zkazil...« To je obžaloba, která půjde před Boží soud. A běda tomu, kdo na takovém stavu má vinu. Cizina? Hubujeme u nás, že pořád se odvoláváme na cizinu. Ale když čteme, že v takovém francouzském Lyonu sám kardinál si ve velikonoční den pomocí svých bohoslovců a kněží svolá všechny ministranty diecése, má pro ně slavné bohoslužby, sám k nim má slavnostní promluvu o kráse a důležitosti jejich stavu, jednomu každému z těch kloučků v rochetě podá ruku a promluví s ním několik milých slov, pak jim uspořádá slavnostní akademii a podá pohostinství a nechá sehrát tombolu, v které každý musí něco vyhrát? Neposkočí vám srdce při tom, když pak slyšíte, že jeho seminář z těchto chlapců je nabit povoláními? Anebo v té materialistické Americe, kde v Pittsburku byl katolický kongres, na kterém se zúčastnilo 2500 ministrantů jenom z pittsburského okresu?

Začali jsme také trochu pro ty ministranty pracovat. V Praze

na svatováclavských oslavách založili jsme »Legio angelica« pro hochy ministranty s diecésně schválenými stanovami a vlastním časopisem téhož jména, který odbírá a horlivě čte již 700 odběratelů a 500 skutečných členů ministrantů. Ředitelství a redakce v Praze II., 320, Emauzský klášter.

Prosíme všechny dobré vůle, aby se ujali myšlenky této a pro ni také hnuli prstem. Zvláště kněží.

Alois Stork S. J.:

Sociální a hospodářská krise.

I. Kdo má otevřené oči, ví, jaká bída dolehla teď na lidskou společnost nejen u nás, ale i v cizině. Továrny přestávají pracovat aneb omezují výrobu. Masy dělnictva jsou bez zaměstnání. Málo peněz, mnoho bídy. Zboží leží, nelze je prodati. Obilí kleslo na ceně, je nahromaděno ve skladištích, a chudina nemá co jísti. — K tomu ke všemu u značné části našeho obyvatelstva úžasná požívavost a stálý shon po zábavách. Panuje všeobecná nespokojenost. Kam to povede? Mluvíme již zcela klidně o sociální revoluci.

II. *Jaké jsou toho všeho příčiny?* Pan arcibiskup pražský, Dr. Fr. Kordač je vystihl nedávno v projevu, který vzbudil všeobecnou pozornost i v kruzích nepřátel Církve. Papež Lev XIII. je označoval již před 40 lety v svých velkolepých sociálních encyklikách. Předvídal již tehdy určitě a jasně, co stihne lidskou společnost, zůstane-li na bludné cestě. Zůstala a teď je bezradna.

Příčiny dnešních rozháraných poměrů lze shrnouti v tyto tři:

1. *Liberalismus* v hospodářském a sociálním životě, který od začátku 19. století řádil v lidské společnosti, dokonává zkázonosné dílo a stojí před svým zhroucením. Odtud heslo o »redukci průmyslu na celém světě«, což má v zápětí nezaměstnanost a bídu dělnictva.

2. Po světové válce domáhají se *barevné národové v Asii a v Africe samostatnosti* jak politické, tak hospodářské. Chtějí doma zpracovati suroviny, které se odvážely do evropských továren. Tyto zastaví znenáhla svou činnost nadobro, nebudou ani moci konkurovati s výrobky zhotovenými za podmínek daleko levnějších v Asii a v Africe.

3. Hlavní však příčinou dnešní krise — a to ji dělá povážlivou a nejvýš nebezpečnou — *jest odklon lidské společnosti od Boha a od zásad Kristových*. Zámožný člověk ztratil správnou orientaci životní, stal se bezohledným sobcem, který lpí na penězích, všeho si popřává a vykořisťuje bezohledně sociálně slabší třídy. Chudý člověk ztratil rovněž víru v život věčný, hledá ráj na zemi. Chce také požívat, a proto se záští a s hněvem pohlíží na zámožného, poškozují ho při každé příležitosti a kuje plány, jak by ve spojení s jinými chudáky uchvátil pro sebe bohatství světa. Odtud rozháranost, nedůvěra a nejistota v průmyslu, v obchodě a v celém společenském i veřejném životě.

III. *Dá se zažehnati tato krise?* Naděje jsou dosti slabé. Ani

státníci si nevědí rady. Krise dala by se *zmírniti*, snad i docela *odstraniti*, avšak *jen za pomoci pravého a plného křesťanství*, jak je střeží Církev Kristova. Avšak jak daleka je toho dnešní společnost lidská, aby pomoc Církve svaté uznala! A přece platí i dnes ona památná slova apoštola Petra, pronesená kdysi před synedriem: *»Není v nikom jiném spásy.«* Zásady Kristovy musí znova proniknout lidskou společností. Jen tak urovnáme svět.

IV. *Co máme dělati*, abychom přispěli k šťastnému řešení dnešní krise a zamezili světovou revoluci?

1. *Modlit se a usmiřovat* Božskou Velebnost za četné a velké hříchy světa. Smír je teď snad důležitější než kdy jindy. Také sv. Otec k němu vybízí. Smírná oběť vykoná někdy více pro záchranu světa než mnozí státníci.

2. Všichni lidé dobré vůle měli by se v těchto trudných dobách hodně *uskrovnovat a vrátit k jednoduchým způsobům života*. Zámožní lidé ať se varují veškerého přepychu a plýtvání penězi; dráždí tak jen trpící chudinu. Zábavy by se měly značně omezovati a převáděti na způsoby prosté a nenákladné. Vždyť prožíváme těžké chvíle v dějinách lidstva. Co ušetříme, věnujeme chudinně, která nese celou tíži dnešní bídy.

3. Horliví katolíci měli by si osvojit *smysl pro sociálně-charitativní činnost ve farnostech*. Tato činnost je teď všude nesmírně důležitá. Jí zmírníme bídu a získáme současně důvěru lidu pro katolickou Církev. Této činnosti razí cestu Sestry Nep. Početí P. M. se svou Jednotou sociálně-charitativních pracovníků v Přerově a nezávisle na nich Sestry Těšitelky B. S. P. v Rajhradě. Činnost obou těchto kongregací mezi chudinou brněnskou a pražskou zasluhuje největší pozornosti všech, kdo to myslí vážně se záchranou světa, a měla by býti napodobena obětavými katolíky *v každé farnosti*. Zvláště by se měly věnovat této činnosti Třetí řády a Mariánské družiny. A kdo v tom směru nemůže pracovat, ať aspoň hmotně tuto činnost podporuje. Náзорné poučení o tom poskytnou tyto dvě důležité brožury: *»Ve službách milosrdenství«*, kterou lze dostati v administraci tohoto časopisu, a *»Obrázky z misijní činnosti v naší republice«*, kterou rozesílají Sestry Těšitelky v Rajhradě. Obě brožury nutno čísti a studovati, abychom měli všestranný obraz sociálně-charitativní činnosti. Zde nutno nasaditi páku v každé farnosti, abychom zachránili svět. Kdybychom věděli, že se tak stane, a brzy stane, mohli bychom bezpečně říci, že dnešní krisi zdoláme. Obáváme se však, že tato činnost bude podceňována a neuznána, že se s ní bude otálet a že v mnohých farnostech zůstane všechno při starém. Proto hledíme budoucnosti vstříc jen s velkými obavami, zda lidstvo bude uchráněno nevídaných otřesů.

Z našich periferií.

Největší pozornost a péči jsme v říjnu věnovaly rodině X. Při návštěvách v září nám slíbili, že se nyní, po desíti letech manželského života, dají oddati církevně, jestliže jim cestu k tomu urovnáme.

Nejprve šlo o to, aby se duševně připravili na hodné přijetí stavu manželského. Pan X. dosud vyznání československého se připravoval na přestoupení do Církve katolické. Oba dva se pilně učili z katechismu a čtli vhodné brožurky ze sbírky »Životem«. Daly jsme jim též návod, jak by se měli připravit na sv. zpověď.

Musily jsme se ovšem postarat i o oděv pro ženicha, pro nevěstu i pro děti. Sháněly jsme na všech stranách a Pán Bůh nám vzbudil dobrodince. Když si nevěsta zkoušela šaty, byla přešťastná. Takových prý neměla jakživ. Balík s šaty pro ženicha přišel však až přímo před zdavkami. Klobouk jsme mu vyprosily až na poslední chvíli. O pokrmy na svatbu se postarala jedna členka sdružení Smírných obětí a členky spolku Zdislavy.

V sobotu 11. října přišli snoubenci ještě na poslední přípravu. Když se převlékli do uchystaných šatů, radovali se jako děti. Jeden druhého prohlížel, chválili a srdečně děkovali. Byla to na ně pěkná podívaná.

Potom jsme si zopakovali, jak si počínati u sv. zpovědi, znovu si trochu prozpytovali svědomí, vzbudili lítost a šli k sv. zpovědi. Sestra je tam doprovodila. Sv. zpověď byla důkladná. Trvala dosti dlouho. Po ní ještě v kostele běžela nevěsta k sestře a zdaleka na ni volala polohlasitě: »To mi spadl kámen se srdce!« I ženich byl celý blažený.

Po sv. zpovědi se vrátili ještě k nám do kláštera a při tom si paní X. posteskla: »Věřte mi, máme zítra tu svatbu, a já nemám ani kávy, ani cukrů, ani peněz, abych aspoň svědkům mohla něco uvařit.« Daly jsme jí, čeho potřebovala, a tak s vřelými díky odcházela. V neděli byli u sv. přijímání a odpoledne je dp. farář sezdal.

Asi za dva dni přišla paní X. a s radostí oznamovala, že muž již dostal práci a že jí odevzdal 30 Kč. Viděla v tom zvláštní Boží požehnání za to, že se znovu přitulili k Pánu Bohu.

Edice Smíru oznamuje svým tit. čtenářům, že vyšlo již druhé vydání Pfanmüllerovy knihy »*Když přišla na svět Lásky*«, jež se těší neobyčejné oblibě. V osmi půvabných obrazech se v ní neodolatelným způsobem líčí nejšťastnější doby Svaté země, kdy vtělená Lásky procházela jejími nivami, přinášejíc lidstvu spásu a požehnání. Kéž vnese tato kniha do našich rodin mnoho lásky, na niž je naše doba tak chudá! — Cena 20 Kč.

Druhé vydání Plusovy knihy »*Bůh v nás*« vyjde o svátcích. Vřele ji doporučujeme duším, které se snaží o hluboký vnitřní život. Velká poptávka po této knize je velmi dobrým znamením, že je mnoho takových duší i u nás. — Cena 15 Kč.

Právě tak potěšitelným úkazem jest, že v roce 1930 vzrostl počet členů *Sdružení sv. Terezie Ježíškovy* na 1839 a počet *Smírných obětí božského Srdce Páně* na 5658.

Imprimatur arc. konsistoře v Olomouci ze dne 19. března 1929, č. 4322. Používání novinových známek povoleno pošt. ředit. v Brně pod číslem 114.117-VI. ze dne 16. X. 1928. — Vydavatel dr. Jan Hejčl, univ. prof. v Olomouci. — Odpovědný redaktor Stan. Jadrníček. — Tiskem Společenské knihtiskárny v Přerově.

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katol. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početí P. Marie, Přerov, Šifava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2'40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Četl jsi již Rerum Novarum ?

Či snad jsi dosud o ní ani neslyšel? Či snad ani nevíš, co to jest? Je to vzácný okružní list Lva XIII. o dělnické otázce, před 40 lety vydaný, takže letos bude se slavit jeho čtyřicetileté jubileum. Svátý Otec co nejdůtklivěji si přeje, aby toto jubileum bylo oslaveno co nejpronikavěji. Tato encyklika je dílem obdivuhodným. Podává sociální nauku Církve. A protože Církev jest obviňována, že se neujímala těch, kdo byli utlačováni a vykořisťováni, ba že ještě pomáhala je utlačovati, zůstává tato encyklika skvělým obhájením Církve, že vždy dovedla se postavit za spravedlnost a ujímati se těch, na nichž se dalo bezpráví.

Encyklika měla dva strašné nepřátele! Předně mezi katolíky samými: netečnost k vůdcovskému slovu papežovu. Jen nějaká část katolíků se jala skutečně prováděti to, co nařizoval papež. Neposlechlo se všude. A trest přišel: veliká část dělnictva se Církvi odcizila. Stalo se zase, co se stává vždy: když katolíci někdy a v něčem neposlechnou pokynů a výzev papežských, vymstí se to na nich samých. Leccos bylo z toho, co encyklika radila, provedeno. Mnoho je z toho nezachránitelně promeškáno. Ale mnoho se dosud ještě provésti dá, když budou katolíci pracovati ve smyslu encykliky.

A druhý nepřítel encykliky: protivníci křesťanství. Ti začali pracovati zbraní nejnebezpečnější: umlčovali encykliku. Ať se o ní nemluví! Ať se to neví, jak se Církev postavila na stanovisko spravedlnosti! Ať se jen namlouvá pracujícím lidu, že Církev je proti chudým! Umlčet encykliku!

Četls již ty Rerum novarum? Neříkej: »Já nejsem učenec, já ji čísti nemusím.« Každý katolík, který chce znáti sociální program Církve, každý sociální a charitativní pracovník a pracovnice ji má čísti a její zásady si promysleti. I když je těžko hned po prvním čtení jí porozuměti, čti po druhé, uvidíš, jakou vzácnou moudrost v ní najdeš. — K jubileu byl vydán nový překlad tohoto okružního listu s úvodem a rozčleněním. Vyšel v Lidovém knihkupectví I. Hofírek v Olomouci, Wilsonovo náměstí, a je za 2.70 Kč kromě porta.

Z našich periferií.

Nelze ani vypsat všechny hrůzy bídy a hladu, jež působí hospodářská krise a nezaměstnanost. Dnešní naše obrázky jsou z periferie

brněnské. Chodívá k nám nyní mnoho chudiny. Když k nim dlouho nejdeme my, přicházejí k nám sami plni starostí, zdali jsme již na ně nezapomněly. Nedávno k nám přišla jedna žena velice zbědovaná, že má veliký hlad. Nebyla našim sestrám neznáma. Na otázku, kde teď bydlí, odpovídá: »Nikde, na ulici. Na noc bývám s mužem a s dětmi v noclehárně v Králově Poli.« — Co dělá váš muž? — »Nic. Kdesi se potlouká.« — Kde máte děti? — »Teď jsou ve škole.«

Ještě nikdy jsme neviděly jísti tak hltavě. Co zbylo, vzala si v papíře pro děti.

Dvě matky přišly prosit o nějaké šatstvo. Poněvadž jsme neměly nic připraveno a také abychom měly záminku k návštěvě, slíbily jsme, že jim to samy přineseme na druhý den. Bydlí na . . . Bída je tam hrozná, až příšerná. Jsou to t. zv. nouzové byty. V jedné takové světnici bydlí až 36 osob. Světnice je rozdělena motouzem, drátem, tyčkami na jakési boudy, jejichž stěny jsou ze slepených novin, z balicího papíru, z plakátů a z hadrů asi do výše muže. Nahoře jsou přes ně převěšeny kusy prádla, oděvu, mokré hadry a p. Vstupuje se do nich děrami, které jsou zadělány hadry buď celé nebo kousek shora. Musily jsme se hodně skloniti, abychom prolezly dovnitř. Jen málokde je místo dveří slušná záclonka. A jak to vypadá uvnitř! V jednom takovém doupěti — není to ani jako lidský příbytek — jen hadry a hadry po zemi, nábytek, lze-li to vůbec možno nazvat nábytkem, se špínou až leskne. Šířka bytu 2 malé kroky, délka 4 až 5 metrů. V něm jakási pryčna, na ní trochu hader, zbytky staré pohovky, převrácená stolička, vedle kufř, s něhož visí cáry oděvu, porouchaný dětský kočárek s dítětem v hadrech atd.

Z jednoho toho »bytu« slyšet sípavý kašel souchotinářský, v druhém hraje kdosi na gramofon, z jiného kouta vřískají děti, mladí pískají, staří se hádají, kolem společného sporáku několik ženských a nahlízejí si vespolek do hrnků a kastrolků. Některý ten kout je zamalován moderním vzorkem, v jiném vidět stěnu otlučenou do cihly, jinde jsou na zdi navěšeny cetky, umělé zaprášené květiny, rozbité zrcadlo bez rámu atd. Světlo mají jen ta oddělení, která jsou poblíž oken; ostatní jsou v pološeru. Jak se může po těch dětech žádat, aby psaly pořádně školní úkoly? Kde, na čem a čím?

Jdeme-li tam za večera, je dojem ještě strašnější. Vypínač je vytržen ze zdi a kymácí se na drátě ve vzduchu. Každý si svítí, čím může. Jeden opalkem svíčky, jiný olejovou lampičkou, jiný baterkou, někomu visí lampa se stropu, jiný si ji staví do kouta na zem. Kterási žena si umývá v svém koutku podlahu. Voda jí přetéká do vedlejšího »bytu«. Je křik. Jedna si uklidila jakž takž, druhá zametá později, zvedá kotouče prachu; nová hádka. Děti si hrají, vběhnou do cizí boudy, z toho nepřátelství na život a na smrt mezi matkami.

A někteří z těch lidí tam bydlí už čtvrtý rok! Nemohou si pomoci. Tak navykají špíně a nečistotě, stávají se lhostejnými ke všemu. Snad by si některá matka chtěla oprati. Ale kde a v čem? Vody je ve vodovodě dost, až je na chodbě povodeň. Ale není na mýdlo, není na sodu, není kde a v čem ohřátí si trochu vody. — A kde

sušiti prádlo? Špinavé plénky se povalují po zemi. Když tam vkročíme ve dne, zaráží nás tak odporný zápach, že je potřebí trochu se přemoci, abychom tam mohly vejít. Jak to tam asi vypadá v noci a k ránu?

Takových nouzových bytů je v tom domě několik. Prošly jsme jich pár. Máme tam mnoho své známé chudiny. V jednom bytě jsme našly mladého ještě muže, vyhublého na kost. Má vysychání míchy. Ujali se ho příbuzní, jinak nemá nikoho. Velice prosil o nějaké kalhoty, o papuče a o něco k jídlu. Dětem jeho příbuzných jsme něco přinesly. Ale děti se na to vrhly jako vlčata, tak asi viděl, že pro něho nezbude nic; šeptal tedy sestře, že on má také hlad.

V téže světnici nemocný hoch, asi osmiletý, skrofulosní, ležel na hadrech v jakési bedně. Kousek dál matka s kostižerem. Dostáva z lidové kuchyně denně jednu porci, o níž se dělí s mužem i s dítětem. A ty děti tak vychrtlé, bledé, až průsvitné, a špinavé!

Jinou matku jsme našly v zoufalém postavení. Oči vyplakané, byla jako beze smyslů. Muž se jí stal nevěrným. Jestliže prý neodejde, přivede si tam druhou ženu s dítětem. Před námi jí dávali výpověď z bytu, poněvadž neměla na nájemné. Zaplatily jsme za ni nájemné z peněz, které nám dobří lidé poslali pro naši ubohou periferii. Před nedávnem jsme se dověděly, že mezi manžely přece došlo k jakémusi smíření.

Svátky měli naši chudáci velice smutné. Až to drásalo, jak byli zrovna tupí, až lhostejní. Někde vůbec nebylo poznat, že se blíží Štědrý večer. Neměli naprosto nic. Manželé B. se mají aspoň ve svátky od nás dobře. Skoro denně k nám chodí. Na sv. Štěpána měli přijít časně zrána k přestupu do Církve svaté, po něm měli jít k sv. zpovědi a k sv. přijímání. Přišli lační sice, ale až ve čtvrt na 12 hod. Když jsem muži domlouvala, proč aspoň on nepřišel včas, pravil, že nemohl. Ženě bylo špatně, tak nemohla vstát, a protože byla přikryta jeho vrchním kabátem, nemohl si jej vzít, sic by byla tuze přemrzla. Bývají kdesi pod kůlnou. Teď jsou šťastni, že aspoň u nás si mohou zazvonit, když mají příliš velký hlad. Ona nám již nadělala mnoho starostí. Chodívala k nám prosit, a než jsme jí něco sehnaly, tak u dveří slabostí usnula. Vypadala při tom jako mrtvola. Onehdy jsme našly na půdě přikrývku, tak jsme jim ji daly, aby nezmrzli.

Nedávno jsme navštívily babičku L. Překvapilo nás, že je sama doma a beze světla. Nahmataly jsme potmě zápalky a rozsvítily svíčku. Objevil se nám obrázek srdcervoucí. Babička ležela na hromádce hader, které jí snacha nechala, když se stěhovala. Babička, vyzáblá na kost a kůži, bědovala: »Ach, sestřičky, to jsem si od ní zasloužila! Patnáct let jsem jí byla dobrá, a teď nemá pro mne místa.« Hned jí však zase omlouvala: »Ale má to tam, myslím, malé, tak by mě, chudera, neměla kam dát.« Po babičce lezlo plno hmyzu a kam naše oči zabloudily, všude se štěnice jen hemžily. Babička měla slíbeno, že ji vezmou někam do chudobince. Zatím se o ni nestará nikdo.

Velice prosíme všechny lidi dobré vůle, aby nám pomáhali svými dobrotivými dárky mírnit bídu těch chudáků, kteří jsou často již na pokraji zoufalství. Prosíme také všechny ctihodné řeholní sestry, aby se smilovaly nad ubohými dětmi, které hladovějí a mrznou, a pokud možno nám posílaly odložené prádlo, šatstvo, přikrývky, peřiny a pod. Jistě vám Pán Bůh za to přehojně požehná a bude vaše kláštery chrániti v bouřlivých dobách, které mohou nastati, jakmile uštvaná chudina, podněcovaná komunistickými štváči, se vzepře a bude se dožadovati svých lidských práv na třídách lépe situovaných.

Kéž nám Pán Bůh vzbudí hojně takových dobrodinců, jako je na př. kongregace ctih. sester »Dcer božské lásky« (sester mariánských), které s příkladnou obětavostí podporují činnost našich sester na periferiích, ano, přijímají do svých ústavů na rok i na více let zadarmo na celé zaopatření děti z nejchudších rodin, které jim naše sestry dodávají.

Všichni naši dobrodinci mohou býti ujištěni, že se jejich dárků použije co nejlépe. Jen prosíme, posílají-li nám peřiny a šatstvo po nakažlivě nemocných, aby je napřed desinfikovali nebo nás upozornili, že je potřeba je desinfikovati, aby se naši chudáci ke vši té své bídě ještě nenakazili.

Šlechtné dary se posílají na:

Kláster v Přerově, Šířava 7 — nebo

Kláster v Brně, Pekařská ulice 8 — nebo

Útulak sv. Terezičky, Dolní Krč 300. (Stanice určení pro náklad Smíchov, pro zásilky poštovní — tedy i menší balíky Dolní Krč).

Kdo je křesťanem?

Jeden světec a učenec to řekl: »Křesťan je duše v těle a Bůh v duši«. Jako tělo bez duše není člověkem, ale jenom hnilující a rozpadávající se mrtvolou, tak duše bez Boha není křesťanem. Schází druhý život. Schází Bůh. Duše bez Boha má první život, přirozený život. Ale druhý život, který počíná křtem, je ztracen. Opustí-li Bůh duši, nastává smrt, nadpřirozená smrt, bezbožnost a hřích. Takovou bytost můžeme stále ještě nazývati člověkem, ale nemůžeme ji nazvati křesťanem. Křesťan je víc než pouhý člověk, nejen stupněm, ale i bytostí. Křesťan je také víc než dobrý člověk. Křesťan je bytost, která nad přirozenost vyniká. Je to něco podstatně nového, nevýslovně velikého. Je to bytost, v které žije svatý Bůh. Kdo je svatý? Křesťan žijící zcela v nadpřirozenu. Křesťan, který žije z Boha, v Bohu a pro Boha; křesťan, který je zcela proniknut proudy nadpřirozeného života, nadpřirozeného světla a nadpřirozené síly. Mäder-Dohalský.

R. Plus, *Bůh v nás* (2. vydání) už vyšlo a to v Edici Smíru v Přerově, Šířava 7 Cena 15 Kč.

Imprimatur arc. konsistoře v Olomouci ze dne 19. března 1929, č. 4322. Používání novinových známek povoleno pošt. ředit. v Brně pod číslem 114.117-VI. ze dne 16. X. 1928. — Vydavatel dr. Jan Hejčl, univ. prof. v Olomouci. — Odpovědný redaktor Stan. Jadrniček. — Tiskem Společenské knihtiskárny v Přerově.

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katoř. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početi P. Marie, Přerov, Štřava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2'40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Z našich periferií.

Nikdy nezapomeneme na dojmy z letoších vánočních návštěv. Všude neobyčejná stísněnost a neuvěřitelná bezradnost.

V některé rodině měli sice i stromeček, na který si děti všechno vyprosily, ale ve většině rodin nebylo ani stopy po vánoční náladě. Stísněně nás vítala paní B.: »Tak smutné svátky jak u nás nebudou jistě nikde! Nemáme co vzít do úst a je Štědrý večer!« Co tu tedy bylo radosti, když se najednou objevil na chudičkém stole stromeček s hvězdičkou, se zlatými bonbony a se svíčkami! Děti poskakovaly radostí. Rodiče měli slzy v očích. Ale Ježíšek byl ještě štědrejší: Poslal také něco pro hladové krčky a teplé šaty a boty, i panenku a koníka. »Ten je hodný!«

Nahoře v nouzových bytech hledáme známé. »Nejsou doma,« pravil soused. »Šli si honem ještě pro něco. Někdo pro ně vzkázal.« Odhrnul kus hadru a děrou jsme prolezly dovnitř prázdného bytu. Ani slova jsme ze sebe nemohly vypraviti, vidouce bídu v tomto koutě. Mezitím co jsme vybalovaly přinesené věci, bylo ve vedlejší oddělení Boží dopuštění. Opilý muž přišel právě domů. Sotva se drží na nohou. Žena ho prosí, aby si raději lehl na postel. Ale on nechce a nechce, že si lehne pod stůl jako prý pes. Křik ovšem slyší sousedé i jejich děti. Ubožáci, mají takový Štědrý večer!

Poblíž jsme vyhledaly ještě jednu velmi chudou rodinu s nemocným. Ale našly jsme tam nemocné dva. Starší, otec rodiny, souchoťinář, seděl u kamen a hrozně se tvářil. Za přehradou vzdychal jeho opuštěný bratr. Podělily jsme tam všechny. Zvláště nemocný, který se nemůže ani pohnout, se rozplakal jako děčko, když jsme ho překvapily papírovým stromečkem. S velkou chutí se hned pustil do vánočky, kterou dostal.

Pozorujeme vůbec, že v poslední době, zejména po Novém roce, se našim chudákům nejvíce zavděčujeme, když jim přineseme chléb nebo jiné potraviny. Jak dychtivě se vztahují ruce po bochánku, jak vděčně zaň lidé děkují! Těžko nám to jde ze rtů, ale říci se musí, že v rodinách je opravdu — hlad.

V jiné části jsme se sháněly po babičce L. Konečně jsme ji našly a odevzdaly jí vánočku. Stařenka chudinka se celá třásla radostí a snad ještě více strachem o vánočku. Bydlí u nich v podnájmu stařeček žebrák; a sestra domnívající se, že je to její muž, šla mu ukázat dárek. Stařenka celá polekaná chytila sestru za ruku a šeptala jí: »Ale vždyť on není náš!«

Zašly jsme také k N. To je požehnaná rodina. Protože jsme se přišly podívat na děti, otec je svolával: »Všecka moje děcka, pojdte sem!« Mají sedm svých a jedno cizí, které si vzali za vlastní, protože je matka chtěla připravit o život . . .

Jednoho večera jsme dostaly dopis. Pisatelka prosila sestru pro Boha, aby jí něco objasnila, že se na ni naléhá, aby přestoupila do církve československé. Poněvadž věc kvapila, posbíraly jsme, co kde ještě zbylo po nadílkách, a zašly do té rodiny. Tam to jen vřelo. Vybalily jsme něco pro hochy, protože nebyli při nadílce v besídce. Matka použila té příležitosti a vysypala nám brzo všecko, co měla na srdci. Muž jenom zhlídal. Zatím přišli sousedé, původci všeho toho pekla. Známe je a domluvily jsme paní L., proč si nedává pozor na řeč, že je to přece hřích mluvit nepravdu. Její muž měl trochu v hlavě a náš klid ho velmi dráždil. Rozčileně začal přehazovat nádobí, jako by hledal, který kastrolek by sestře nejlépe letěl na hlavu, a láteřil: »Já jsem pil rum, piju a budu pít. Krejčara nemám a piju!« Při tom svým způsobem děkoval za všechno dobré, co jsme jim prokázaly, však že to bude po 50 Kč splácet. Žena mu v tom pomáhala. »Dobře, dobře,« pravila sestra, »však vy nás zase najdete!« a obrátila se k třetí rodině, která výstup pozorovala a byla připravena k obraně sester. Chvilku s nimi mluvila, zatím se podráždění manželé uklidnili a sami podávali ruce na rozloučenou. Chudáci, opravdu nevědí někdy, co činí a co mluví!

Svátek Zjevení Páně a následující neděle náleží k našim nejradostnějším dnům. Kristus Pán se ukázal milosrdným Samaritánem k našim největším ubožákům: k žebrácké rodině X. Jak se to stalo?

Jednou časně zrána na nás zvonila matka X. Již častěji byla u nás. Hovořily jsme s ní. Ale v tak hrozném stavu nepřišla ještě nikdy. Byla skoro bez obleku, ač bylo velice zima. Spodního prádla neměla, jen jakousi kazajku samá díra a vetchou spodničku. Muž jí nabil a vyhnal chuderu do tmavé noci. Ode tří hodin od rána u nás čekala, až se otevře dům.

Nemohly jsme ji tak nechat. Umyla se, oblékly jsme ji pořádně a použily té příležitosti, když jsme ji měly doma, abychom s ní dokončily přípravu k sv. svátostem. Ještě téhož dne — po prvé v životě — se naše 40letá chráněnka vyzpovídala a přistoupila k I. sv. přijímání. Bylo právě tři čtvrti na 12, když hlasitě s knězem konala díkůčinění po sv. přijímání.

Tím byl učiněn první krok k sanaci celé rodiny. Na sv. Štěpána se vrátil muž do Církve, pak jsme si vyžádaly jejich tříletou dcerušku z útulku na nějaký den k nám, na sv. Tři krále byla pokřtěna a jako andílek vrácena zase do ústavu a konečně v neděli bylo splatněno manželství X. církevně. Před svatbou byli u nás i na noc, neboť s nimi máme zkušenosti, že neznají pořádku. Jak by znali? V kanále nejsou hodiny. Právě na Tři krále byli totiž vyhnáni z bytu a tak spali skrčeni pod mostem v jakémsi kanále. Ani prý jim tam nebylo příliš zima, jenom až vstali, tak je zima roztřásla. Když jsme je u nás vypravili k zdavkám, radostí si jen mnuli ruce a skoro poskakovali. Dávno zapomněli, že se před několika týdny

tak pobili. Do kostela se šlo z vesela, ale u zpovědnice se nepředbíhali. Posílali jeden druhého napřed. Avšak ulehčilo se jim. Při od-
davkách jim kanuly slzy. Potom k nám přišli ještě na malou hosti-
nu a po ní jsme je smutně propouštěly. Sestra se jich tázala, kam
teď půjdou. »Kam?« — Sami nevěděli . . .

Když jsme se nedávno tázaly ženy, proč je bez košile, pravila, že
měla košili velmi špinavou a roztrhanou, tak ji svlékla a spálila. —
Tak oni chudáci neperou. Kde také? Jsou to opravdu politování-
hodní lidé.

Svou sociálně charitativní činnost jsme před několika týdny za-
hájily také v *Přerově*, kde jest ústředí našich sester sociálně chari-
tativních pracovnic. Kéž Pán Bůh i této práci požehná!

Slýcháváme někdy výčitky, že u své chudiny *nečiníme rozdíl* mezi
politickými stranami, ani mezi náboženským vyznáním; ano že po-
skytujeme almužnu i těm, kteří svou bídu zavinili, kteří podle úsud-
ků sousedů nejsou almužny dost hodni, atd.

Je pravda, nečiníme rozdílů. Výjimku činíme jedině tam, kde po-
zorujeme, že by naše podpora byla příčinou hříchu nebo podporo-
vala zlo. Každý člověk však je náš bližní. Má-li hlad, dáme mu, co
máme. Netrpěl a neumřel Pán Ježíš i za komunisty? Neřekl, že při-
šel hledat a spasit, co zahynulo? Nevyprávěl podobenství o milo-
srdném Samaritánu?

Může se ovšem státi, že nás někdo podvede a ošidí. Ale stává se
to málokdy, poněvadž se hledíme vždy samy přesvědčiti o pravém
stavu věci. A jestliže nás přece někdo oklame, měly bychom pro
jednoho nehodného odpírati pomoci tolika jiným, kteří si jí opravdu
zasluhují?

Statistika sociálně charitativní činnosti na periferii v Brně a v Praze od 1. ledna do 31. prosince 1930.

I. Brněnská periferie.

Sociálně charitativní činnosti se věnovalo 5 sester, a to 2 učitel-
ky, 1 švadlena, 1 kuchařka a 1 prادلena, jež byla zároveň zahradnicí.

V době mimo vyučování (sestry vyučují náboženství na veřejných
školách) bylo vykonáno dohromady 324 návštěv u 97 rodin.

Při návštěvách uklíženo, — asi 14 hodin, — často dáván návod
k úklidu. Šití, správkám, přešívání věnováno 1471 hodin.

Bylo 16 návratů do Církve, 3 pozdní křty, 3 církevní sňatky, 10
pozdních přijetí sv. svátostí, 129 dětských besídek s nejmenším po-
čtem 12 dětí, s největším počtem 89 dětí.

Slavnostní besídky s bohatším programem byly dvě.

Chudým rozdáno: 184 košil, 62 spodniček, 136 kusů jiného prád-
la, 208 šatů, 105 zástěr, 41 kabátů, 28 pláštů, 48 kalhot, 73 čepic,
26 klobčuků, 21 šálů, 14 kožešin, 118 párů punčoch, 142 párů bot,
68 drobnějších částí oděvů, 16 kusů ložního prádla, 4 peřiny, 2 při-
krývky, 1 slamník, 1 postel, 1 železná kamna, několik křížů a obra-
zů, mnoho časopisů a knih, školních potřeb a hraček, několik kous-
ků mýdla.

Do domu na Pekařskou č. 8 přišlo 305 prosebníků s prosbami o šatstvo, prádlo, obuv, chléb, brambory a o jiné potraviny a na poradě o zaměstnání a pod.

II. Pražská periferie.

V dětském útulku sv. Terezičky v Dolní Krči č. 300 pracovaly: 3 sestry, a to 2 pěstounky a 1 sestra pracovní; dále 3 kandidátky charitky, z nichž byla jedna katechetka, jedna švadlena a jedna opatrovnice u dětí, ale vypomáhala i v kuchyni a v zahradě.

Dohromady vykonáno 500 návštěv u 177 rodin.

Při několika návštěvách uklízeno — dohromady asi 12 hodin. Šití, správkám, přešívání věnováno 2100 hodin. — Bylo 27 návratů do Církvě, 10 pozdních křtů, 4 církevní sňatky, 18 pozdních přijetí sv. svátostí, 127 dětských besídek s nejmenším počtem 7 dětí, s největším počtem 71 dětí.

Slavnostní besídky byly čtyři.

Mimo to měl apoštol pražské periferie dp. dr. Fr. Krus T. J. 11 besídek pro rodiče. Také se účastnil činnosti v dětských besídkách.

Chudým rozdáno: 251 košil, 296 kusů jiného prádla, 372 šatů, 45 kabátů, 118 pláštů, 113 zástěr, 85 kalhot, 51 čepic, 35 klobouků, 25 šálů, 127 párů punčoch, 202 páry obuvi, 5 kožesin, 80 drobnějších částí oděvu, 52 kusů ložního prádla, 2 polštáře, 1 velká peřina, pět postelí, 3 matrace, 1 slavník a různé nádoby.

Na obojí periferii bylo rozdáno také množství potravin a v četných případech byla poskytnuta i peněžitá pomoc.

Podle přání mnohých šlechetných a nezištných dobrodinců neuvádíme statistiku darů a dárců, ale všem zde vyslovujeme jménem svým i jménem našich ubožáků nejsrdečnější Pán Bůh zaplat! Se svými svěřenci se za dobrodince k Pánu Bohu pomodlíme.

K. Hock: Čtvero letor.

Sociálně charitativním pracovníkům a pracovnícím doporučíme tuto lacinou, poučnou brožurku, která je zároveň velmi zajímavá.

Poznáme-li letoru svých bližních, budeme jim lépe rozuměti, správněji s nimi jednati a trpělivěji je snášeti. To je pro společenský život velmi důležité. Rovněž při výchově. — Je nejvýš užitečno, známe-li také svou vlastní letoru, neboť jen tehdy rozumíme sobě samým, svým náladám a zvláštnostem, svému minulému životu.

Stran 73, cena 3 Kč s poštovným. Edice Smíru v Přerově, Šifava 7.

Upozornění Sbirku »Životem« račte objednávat a předplácet v exercičním domě v Hlučíně, kde jest administrace i expedice.

Na žádost dobrodinců naší chudiny na periferii přikládáme složenku, aby se usnadnilo posílání peněžitých podpor.

Imprimatur arc. konsistoře v Olomouci ze dne 19. března 1929, č. 4322. Používání novinových známek povoleno pošt. ředit. v Brně pod číslem 114.117-VI ze dne 16. X. 1928. — Vydavatel dr. Jan Hejčl, univ. prof. v Olomouci. — Odpovědný redaktor Stan. Jadrníček. — Tiskem Společenské knihtiskárny v Přerově.

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katol. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početi P. Marie, Přerov, Šířava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2.40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Alois Stork S. J..

Pozdrav sv. Otce.

Laické výpomoci v duchovní správě, pro kterou stále horlíme, která však u nás je ještě dosti podceňována, ba i za hříčku považována, dostalo se velkého ocenění, když sv. Otec letos 12. února promluvil vatikánským rozhlasem k celému světu. Předcházelo poselství kardinálům, biskupům a kněžím, následovala povzbuzující slova řeholím, potom promluvil k misionářům, k misijním sestrám, k domorodým kněžím a katechistům až v končinách země. Potom pravil:

»Ústa Naše se otevřela k vám,¹ věřícím Našeho biskupského města a celého světa; především však k vám, kteří jako laici s Námi a se ctihodnými bratry Našimi, biskupy a kněžími, pracujete jako věřící prvních věků, muži i ženy, které doporučuje apoštol Pavel.² Jste národ Boží a ovce pastvy jeho.³ Jste rodem vyvoleným, královským kněžstvem, národem svatým, lidem vlastnickým.⁴ Ušídlnost vaše buďž známa všem lidem,⁵ a co jest pravdivé, co důstojné, co spravedlivé, co čisté, co milé, co chvalitebné, to obmyslejte,⁶ aby ve všem byl oslaven Bůh.«⁷

Uvažujte o těchto památných slovech! Svatý Otec mluví k celému světu a před celým světem oslovuje laiky, kteří pomáhají biskupům a farářům v duchovní správě, velebí je překrásnými slovy z Písma sv. a napomíná tklivě a vznešeně slovy knížat apoštolských.

Laický apoštolát je takto před celým světem postaven po bok biskupům a kněžím, řeholím a misionářům, a náleží k dnešnímu poslání katolické Církve, jak náležel k poslání Církve prvotné.

Jak se musí zaradovati nad touto skutečností obětavé a nezištné duše, které začínají chápat toto poslání a kráčejí po nenáročných stopách Karity! A s jakou houževnatostí budou pracovati klidně dále u vědomí, že konají práci, které Náměstek Ježíšův si tolik váží!

Do rodin!

Sektáři přikládají největší význam návštěvám rodin. Jsou neobyčejně dotěrní, nic se neostýchají ani nebojí. Mají jedinou »vášeň«: pracovati pro své dílo, obětovati se pro ně, šetřiti na sobě každým halířem, jen aby měli na svou propagandu dosti finančních prostřed-

¹ 2 Kor. 6. 11. ² Filip 4, 3. ³ Žalm 99, 3. ⁴ 1 Petr 2, 9. ⁵ Filip 4, 5.
⁶ Filip 4, 8. ⁷ 1 Petr 4, 11.

ků. Jsou většinou abstinenti a zřikají se téměř všech, i dovolených požitků.

Proto nestačí, abychom před nimi jen varovali, na ně promlouvali, je odsuzovali, nýbrž hledme jednati jak oni. Příkladně se také sami. Naším heslem má býti: »Musíme do rodin, ať jsou jim naše první návštěvy milé nebo ne!« Poučná jsou pro nás slova jednoho sektáře: »Nepracuji za dík ani za odměnu, nýbrž z lásky. Mou odměnou jest, že pracovati *smím*.« Kéž by i každému z nás byla nezištná láska pohnutkou i odměnou práce!

Něco z praxe: křest dětí.

1. Máme se snažiti o křest dítěte i tehdy, když přirozeně sotva můžeme očekávati, že bude vychováno dobře katolicky?

Ano. Křtem sv. přijímá dítě nejen vzácný dar milosti posvěcující, který je činí dítkem Božím a který mu nemáme nijak zadržovati, nýbrž se mu zajišťuje také zvláštní ochrana Boží a nárok na péči Boží Prozřetelnosti.

2. Jak můžeme přiměti rodiče, aby dali dítě pokřtiti, když vůbec nemají náboženského pochopení a zejména nechápou nadpřirozenou cenu a význam křtu?

Chceme-li zajistiti katolický křest dětí v takových rodinách, nesmíme se domnívati, že na to stačí jedna návštěva. Zde třeba pracovati trpělivě delší dobu. Čím více se nám podaří získati důvěru rodiny, čím více vzbudíme v rodině zájem o Církev, tím snáze, ano jako sama sebou prorazí také naše snaha o katolický křest.

3. Smějí děti býti pokřtěny toliko se souhlasem matčíným, bez svolení otcova?

Nikdy nesmíme v své práci používati prostředků nepoctivých, zálučných, méně čestných, které by nemohl věděti celý svět. Nesmíme chtít katolický křest nijak vylouditi. Ale jestliže jeden z rodičů dá souhlas pro křest dítěte, může dítě bez obavy býti pokřtěno. Jak se rodiče dohodnou mezi sebou, to jest jejich věc. O křtu rozhoduje ovšem duchovní správce.

4. Máme se přičiňovati o katolický křest i tehdy, když je manželství podle církevního manželského práva neplatné?

Je to jistě něčím velkým, podaří-li se nám zplatniti neplatné manželství ještě před křtem dítěte. Ale neshodovalo by se s duchem církevním, kdybychom malému pozemčanu odpírali milost křtu sv., protože sňatek rodičů nemá církevního požehnání.

5. Smí dítě býti pokřtěno potají, bez souhlasu rodičů, není-li naděje, že by rodiče dali svolení?

Bez souhlasu aspoň jednoho z rodičů se to dělati nemá. Výjimka by mohla nastati, kdyby dítě jižjiž umíralo. Ale i při tom je třeba velké opatrnosti. Bez duchovního správce nebudiž nic podnikáno!

Kdo se chce podrobně poučiti o těchto a podobných praktických otázkách, toho upozorňujeme na knihu P. Wiesena *L a i c k ý a p o š t o l.* — Edice Smíru, Přerov. Cena 10 Kč.

Z našich periferií.

Nejsrdečnější díky vzdáváme všem šlechetným dobrodincům, kteří v posledních týdnech tak obětavě a štedře přispívají na zmírnění bídy na periferiích šatstvem, prádlem, potravinami, peněžitými dárky a jinak; i těm, kteří se za to dílo modlí a vyprošují mu Boží požehnání.

Někde již není smyslu pro nic jiného, než čím naplniti prázdný žaludek, zejména dětí, které chtějí po tatínkovi, po mamince chleba. Ale celkem se divíme, kolik duševní síly je v našem lidu při takové bídě a zejména při takovém nepochopení se strany tříd zámožnějších. Potkáme-li takovou strádající matku na ulici, neřekli bychom, že přichází z takové bídy; oděv má třeba dosti slušný, ještě z lepších dob. Ale doma v celém bytě nenajdeš ani kouska chleba, ani mouky, ani mastnoty, ani uhlí, ani peněz — a není práce. Vmysleme se jen v postavení takové ženy a matky. Jak velké víry potřebuje, aby si nezoufala!

Nedávno sbírala u nás jedna matka po zemi v útulku dětmi poztrácené, okousané, usmolené kousky chleba a hltavě je jedla, že má hrozný hlad. To jest jenom jeden případ z mnoha jiných. Někdy přijdou děti časně zrána s pláčem, kdyby k nim sestřičky přišly, že maminka dnes opravdu nemá z čeho vařit.

Na svých pochůzkách našly jsme také tři rodiny v tmavé místnosti na sýpce. I za bílého dne je tam tak tma, že lze sotva rozeznati předměty.

Dojemné je, jak chudáci pomáhají chudákům. V Prostějově jdeme po ulici. Na podezdívce jedné zahrádky sedí starý, bídný žebrák. Jde kolem něho chudá žena. Po několika krocích se vrací a dává mu něco do klobouku. Stařeček na ni pohlédne a praví dojat: »Ale vždyť vy sama nemáte!« Žena praví: »Nemám, ale vy máte ještě méně a mně zas Pán Bůh pomůže!«

S. Alberta:

Letora ve službách laického apoštolátu.

Zlé následky prvotního hříchu se jeví právě v letoře. Letora porušená prvotním hříchem kazí naše úsilí o vlastní blaho životní, kazí i apoštolské duši práci o blaho duší svěřených. Proč nejeden duchovní správce předčasně vyčerpává své síly, proč se nemůže odhodlati k tomu, aby si ve farnosti zařídil laickou výpomoc? Velmi často z důvodů osobních, které pocházejí z chyb letory.

Co tedy činiti? Toužíš-li opravdově po pravé zbožnosti a chceš-li býti dobrým, užitečným laickým apoštolem, musíš svou letoru očistit od kazů, dobré její vlastnosti protříbiti, zjasnit a z nich těžit pro svou apoštolskou činnost. Ovšem musí tě vésti živá víra a pravá láska k Bohu a k bližnímu. K tomu potřebuješ milosti, sv. svátostí a horlivé modlitby. Naznačím ti, co musíš činiti právě při své letoře, abys, pokud to na tobě záleží, pracoval s úspěchem.

Cholerik.

Cholerik je člověk ideální, velice snaživý, který chce vykonati něco velikého. Cholerickému apoštolu nestačí vykonati pro království Boží jen něco, on chce zachrániti mnoho duší a přinášeti pro ně veliké oběti. To je jistě vznešený cíl, velkomyslné předsevzetí.

Má to však své »ale«. *Cholerik je pyšný a pánovitý.* Počíná si velitelsky a chce vždy vládnouti, všude poroučeti. Tyto vlastnosti škodí jeho práci o duších i jeho spolupráci s ostatními apoštoly.

Jeho práci o duších. — Takový laický apoštol neumí bližnímu pomáhati laskavě jako svému bratru v Kristu. Nedovede se dobře vmysleti v jeho hmotné nebo duševní potřeby. Chtěl by jen souditi a vládnouti. Podle jeho náhledu má pobloudilá duše okamžitě uznati, že nemá pravdu, a vzdáti se. Vždyť jí mistrně vyložil své důvody — cholerik je dobrý myslitel i řečník — a spoléhá na okamžitý výsledek. Nemůže pochopiti, že bližní hned všechno nepoznává. Je hned hotov s úsudkem: »Ten člověk nemá dobré vůle, je tvrdohlavý.«

A jak je to ve spolupráci s ostatními apoštoly? Velmi těžké. Jestliže se cholerik domnívá nebo pozoruje, že jeho spolupracovníci by chtěli pracovati jinak, domnívá-li se, že by ho jiní mohli zdržovati, překážeti mu, aby došel cíle, stává se uvnitř netrpělivým a nedovede to utajiti. V své pýše uznává za správné jen své plány, a proto by chtěl nejraději všechnu práci vykonati sám. Jeho pánovité chování působí tísnivě na spolupracovníky, takže jeden po druhém ustupuje od práce, ač by to snad lépe dovedli než on. A což teprve, když se srazí dva choleričtí apoštolové...!

Přemáhej *pýchu!* Pamatuj, že i jiní lidé dobře smýšlejí. Můžeš se mýliti, ač máš bystrý rozum. Nedomnívej se, že tvoji chráněnci musejí tvé důvody uznati hned. Nezapomínej, že k apoštolskému působení potřebuješ milosti Boží právě tak jako tvůj chráněnc k obrácení. Uč se pokoře!

Přemáhej *pánovitost!* *Tvým programem buď ochotná láska!* Musíš v bližním viděti samého Ježíše Krista a v lidech sloužiti jemu. Musíš se dobrotivě vmýšleti v postavení bližního a omlouvatí jeho chyby. *Musíš býti povolný, uměti čekati a vzdávati se viditelného úspěchu.* (Zdar přijde vždycky, jak uvidíme později.) Musíš býti připraven, že se někdo tvé horlivosti i vysměje. To nevadí. Ponechej to Bohu, chce-li ti darovati ovoce tvé práce třeba až v hodinu smrti tvého chráněnce nebo snad až po tvé smrti .! *Zachovej si stále klid! Uč se mírnosti!*

Slova Krista Pána: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem!« se netýkají snad ani jedné letory tak jako cholerika. —

(Příště dále).

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec
pro drobnou práci v katol. akcích.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace
a expedice Sestry Neposkvrněného Početí P. Marie, Přerov, Šířava 7. — Číslo
20 haléřů, ročně Kč 2.40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Apoštolý můžeme a máme býti vždy a všude.

Ať jsem, kde jsem, ať dělám cokoliv, mám-li jen lásku k duším a k Bohu, vždy budu moci a mám býti apoštolem. Budu-li pokorně Boha prositi za ty, kteří bojují, podávat v oběť svou denní práci a nesčetná a přerozmanitá ta malá utrpení, která mi život přináší, nebudu neužitečný, nýbrž budu činný a živý. Tato myšlenka mi bude oporou ve chvílích trudné skleslosti, a byt se i líbilo Prozřetelnosti, abych spoután na rukou a na nohou se ani nehýbal, budu míti ještě vždy dosti síly, abych řekl: »Utrpením přispívám k dílu vykupitelskému. A dokud jen bude ve mně srdce, schopné milovati, a vůle, schopná řídití můj život, budu stále přinášeti kámen za kamenem na stavbu .«
Beaupin, Na výboj!

Nemoudrá horlivost.

Nebezpečné je pro laického apoštola, když nemá zřetel ani na dobu, ani na zdraví, ani na počasí. Proto v práci často nejednou ochabuje, vypovídá, práce se mu zmrzuje. Nejsou nejlepšími pracovníky lidé, kteří se do práce vrhají ohnivě a prudce, nýbrž lidé, kteří pracují klidně, vytrvale a rozvážně. Nemoudrá horlivost škodí nejen pracovníku samému, nýbrž i jeho chráněncům. Duševní život je něco tak jemného, že při nezřízeně horlivém nárazu může uškoditi i nepatrná beztaktnost. Nikdy nepracujme dotěrně, bouřlivě, netaktně! Učme se od Krista Pána jemnosti, vnitřní i vnější noblese k duším!

Před návštěvou rodiny a po ní.

I. Před návštěvou.

Když se chystáš na nějakou pastorační návštěvu, uvažuj, co podnikneš. Musíš o tom míti jasnou představu. Vždyť tvá návštěva může zasáhnouti hluboce do osudu rodiny, ať příznivě, ať nepříznivě. Možná, že rozhodne o věčnosti některé duše. Taž se sebe sama, je-li k té návštěvě vhodná doba a hodina. Nenechávaj rodinu, sotva přišli její členové z práce; jsou příliš unaveni. Nechoď na návštěvu krátce před odchodem do práce; nemají na to kdy. Čas je podmínka úspěchu při každé návštěvě rodiny. Nechoď na návštěvu, musíš-li lakotit s každou minutkou. Ani tehdy nechoď na návštěvu,

nejsi-li dobře naladěni. Nežli vyjdeš z domu, popros Pána Boha o požehnání. Bez Božího požehnání marné naše namáhání. Nebude-li Hospodin stavěti domu, nadarmo pracují, kdo jej stavějí.

Je dobře, když máš nějakou záminku nebo příčinu k návštěvě. Na př. může to býti radostná nebo smutná událost v té rodině (první sv. přijímání dítěte, křest, svatba, nezaměstnanost, nemoc, nehoda, smrt atd.). Dobře je, když můžeš při návštěvě něco dát, na př. kalendář, farní věstník, nedělní noviny, časopis a p. (ovšem zdarma; jen se za nic na světě při pastoračních návštěvách neopovažujeme »žebrat«.) Takto se nejsnáze vyhneme trapným okamžikům, které by mohly nastati, když se najednou sejdou dva lidé dosud neznámí, majíce spolu jednati o něčem, co se jednoho z nich může dočknouti nějak nepříjemně.

II. Co činiti po vykonané návštěvě ?

1. *Mlčeti.* Neumíš-li mlčeti, více škodíš, než prospíváš. Mlč, jako mlčí kněz o zpovědním tajemství. Nechtěj býti »zajímavým«! Musíš-li však mluvit, čiň to vhodně a na vhodném místě. Nemusíš-li, nikoho nejmenuj! Nenaznačuj příliš zřetelně! Nespoléhej příliš na svou paměť! Důležitější věci si napiš, ale až doma! Velice si takové záznamy opatruj, a jakmile jich nepotřebuješ, hned je znič!

2. *Mírně posuzovati,* ať se dovíš o lidské bídě cokoli! Snadno je odsuzovati, ale nesnadno správně posouditi. Největší vina potřebuje největší lásky. U nikoho se nevzdávej naděje! Nikdo nesmí býti u tebe odbytou věcí. Nebuď pesimistou, ani když jsi někde nepochodil! Neprospěl-lis jiným, prospěl jsi sobě. Pán Bůh oceňuje práci, ne výsledek. Nedosáhl-lis opravdu ničeho, zdvojnásob svou péči, ztrojnásob svou práci a zesateronásob svou modlitbu!

3. *Zpytovati se.* Nedopustil ses při návštěvě některé chyby? Proč jsi měl malý úspěch? Proč jsi narazil na odpor? Nemohls to neb ono učiniti jinak, lépe? Po druhé to naprav! Chybovati je lidské, chybu uznávati jest opatrné, chybu napravovati je moudré.

4. A konečně: *děkovati Bohu,* že jsi směl pracovati pro jeho čest. Pros Boha o požehnání a o příznivý další průběh své práce. Doporuč sebe a bližního ochraně Boží, neboť vždy musíš pamatovati, že »bez Božího požehnání marné naše namáhání!« Franke.

Z periferií.

»V 3. dubna 1931.

Pán Bůh zaplať za modlitby za nás a za naše chráněnce! Tento týden je opravdu milostiplný. Včera jsem byla s jednou rodinou na farním úřadě. Budou míti v pondělí velikonoční zplacení občanského sňatku a zároveň křest dvou chlapečků. Zatím nám zbývá ještě starost sehnati kmotra. Ve středu byla u nás také jedna rodina bez vyznání. Vypravujeme jim návrat na úřadech. Možná, že ještě před svátky si manželé vykonají vstup do sv. Církve, potom budou míti církevní sňatek. Také mají dva hochy pohánky. Týž den jsme ode-

vzdaly jisté paní českoslov. vyznání návratky; zdála se k návratu velmi disponována. I u rodinu si ještě na Pánu Bohu vyprošujeme. Mají čtyři děvčátka, pokřtěná československy. Dvěma mladým »manželům« (aspoň si přivlastňují práva manželská) vypravujeme sňatek; rovněž tu byli tento týden. Také jedněm, kteří spolu žijí sedm let. Několik starších dvojic rovněž slibuje, že uvedou sňatek do pořádku, pomůžeme-li jim to vypravit. Včera jsme pomáhaly jedné ženě zpytovat svědomí k sv. zpovědi za 12 let. Chce přivést také muže, s nímž žije v manželství dosud nezplatněném.

Není to tedy týden milostiplný? Píši o tom, abyste nám pomáhali děkovat i prosit. Zdá se mi, že náš dík na to ani nedostačuje. Na modlitby nám ani mnoho času nezbyvá. Děláme pro Krista Pána sekretářky už kolikátý den psaním různých žádostí. Dnes bychom rády k našim nemocným. Snad se dopoledne dostaneme! Vždyť uás tolik prosí a rády bychom je připravily na velikonoční sv. zpověď. Velice již bychom potřebovaly brožurku o sv. zpovědi a o sv. přijímání. Naši chráněnci nemají modlitebních knih, takže nevědí, podle čeho by zpytovali svědomí, a nemají se z čeho modlit přijímající sv. svátosti. Kéž to už brzo dostanete z tiskárny!« (Edice Smíru totiž vydala brožurku, vhodnou k přípravě a vůbec k přijímání sv. svátostí. Cena 1 Kč.)

Z tohoto dopisu charitativní pracovnice je vidět, jak to v duších raší. Dej tomu Pán Bůh své požehnání!

Asi před měsícem začaly naše sestry činnost sociálně charitativní také v *Prostějově*.

Na přání dobrodinců, kteří by rádi občas něčím přispěli a nemají vždy po ruce našich složenek, oznamujeme, že naše číslo u šek. úřadu je: 37.812, *Praha*. Kdybyste posílali peníze poštovní poukázkou nebo si k nám o složenkou psali, stálo by vás to obojí víc než tento způsob: Na kterémkoli poštovním úřadě si laskavě kupte prázdnou složenkou (bianko) za 5 h. Nevíte-li, kam na ni naše shora uvedené číslo napsat, otažte se hned na poště. K tomu připište: Sestry Neposkrvněného Početí Panny Marie, Přerov. Vše ostatní se vyplňuje jako na každé jiné složence. Prosíme vás, označte také na horním okraji prostřední části, nač posíláte peníze, lze-li to napsat v jednom řádku. Žádá-li zásilka důkladnějšího sdělení, napište je vzadu na prostřední část složeny, kam pak nutno přilepiti 50hal. známku, nebo to napište na korespondenční lístek, který odesíláte současně.

Knihy pro prvokomunikanty.

Petrík. A. Bessiéres T. J. 4. vydání (vydala Mariánská družina bohoslovců v Olomouci, 1931, cena 1.80 Kč). Konečně znova vyšla tato se všech stran žádaná knížečka. Kolik dobra může způsobiti v dětských duších a kolik mladých apoštolů a horlitelů pro časté sv. přijímání může získati! Je to vhodný a praktický dárek k prvnímu sv. přijímání hochů.

Imelda. H. Wilms O. P. Legenda o blaženém dítku. (Vydala Ma-

riánská družina bohoslovců v Olomouci, cena 1.80 Kč). Prostě a dětským srdcím srozumitelně je zde vylíčena touha a cesta mladičky dívky Imeldy k Ježíškovi. Kéž by povzbudila mnoho českých dívek k následování a přivedla je blíže k Ježíši! Poučuje také o důležitosti a vznešenosti sv. přijímání. Je to vhodný dárek k prvnímu sv. přijímání dívek.

Mimo to se hodí pro prvokomunikanty:

Jiří Mrštík, P. Finn T. J. Praha II., Karlovo náměstí 5-6. Čsl. tiskárna. Cena 7 Kč.

Sněhurka, P. Finn T. J. Praha II., Karlovo náměstí 5-6. Čsl. tiskárna.

Lisbetka, Waggamanová. Školské sestry, Král. Vinohrady. Korunní 4. Cena 12 Kč.

Ježíškovi do náruče. Redakce Hvězdy, Líšeň u Brna. Cena 1 K.
Svátostný Spasitel, Brno, Občanská tiskárna, 5 Kč.

Před oltářem Páně, Brno, Občanská tiskárna, 7 Kč.

Modlitby k sv. zpovědi a k sv. přijímání E. S. T. Administrace Hlasu malého Petříka, Boskovice. Cena 4 Kč.

Modlicí knížka maličkých, X. Dvořák. Cyrilomet. knihkupectví Gustav Francl, Praha I, Melantrichova 536. Cena 10 Kč.

V Edici Smíru Přerov, Šířava 7, vyšly tyto eucharistické povídky pro děti:

Květy nejsvětější Svátosti, Kč 8; *Bílé květy*, Kč 5.50; *Pán Bůh na návštěvě*, Kč 4.50; *Dej mi srdce své*, Kč 10.—; *Anička*, Kč 10.—.

Všechny tyto povídky jsou velmi oblíbené, takže už mají mnohé z nich v kratičké době 2. vydání.

Eucharistické časopisy jsou u nás dva: *Pán přichází*, předplatné na rok 2 Kč. Vychází v Olomouci, Wilsonovo nám. 16;

Hlas malého Petříka, předplatné na rok 11 Kč (velké vydání). Vychází v Boskovicích.

Dívky a ženy pro apoštolskou práci, životem modlitby a oběti s osobními sliby, výpomocí duchovní správě, ošetřováním nemocných, výchovou dětí v útulcích a besídkách, čištěním kostelů, pořádáním přednášek, kursů a pod., přijme Laický Apoštolát III. řádu sv. Františka, Praha II.-753, Jungmannovo nám. 20. — »Dnes, uslyšíte-li hlas Hospodinův, nezatvrzujte srdcí svých.« Žalm 94.

Mladí muži k sociálně-apoštolské práci, akademici, katecheti, úředníci, řemeslníci i jiných povolání, kteří by žili společným životem modlitby a oběti s osobními sliby a vykonávajíce své povolání, pracovali celý zbývající čas v charitě, ve výchově dětí a mladíků v besídkách, konali náboženské, sociální a j. přednášky, zastávali zodpovědná místa v katolických spolcích, a vypomáhali duchovní správě, se přijmou a podmínky sdělí: Laický Apoštolát III. řádu sv. Františka, Praha II.-753, Jungmannovo nám. 20.

Imprimatur arc. konsistoře v Olomouci ze dne 19. března 1929, č. 4322. Používání novinových známek povoleno pošt. ředit. v Brně pod číslem 114.117-VI. ze dne 16. X. 1928. — Vydavatel dr. Jan Hejčl, univ. prof. v Olomouci. — Odpovědný redaktor Stan. Jadrníček. — Tiskem Společenské knihtiskárny v Přerově.

SMĚRNICE

pro drobnou práci, v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katol. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početí P. Marie, Přerov, Šifava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2'40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Modlitba apoštolova.

Bože můj, prosím tě pokorně, učiň mé srdce podobné srdci tvému, sladce milosrdnému a nevýslovně dobrotivému! Nauč mě skláněti se ke každé bolesti, tělesné i duševní! Zvláště vlož na mé rty slova taková, aby léčila duševní rány, ke kterým se nevěrci obyčejně nepřiznávají. Dej, abych ve chvílích, kdy tíha života doléhá na duši, kdy zdrcena a poděšena vchází do sebe, uměl ji netoliko těšiti, nýbrž také vésti k tobě.

Co víry a svatosti předpokládá pravidelné konání takového úkolu! Spasiteli přelaskavý, poznávám čím dále, tím více, že jsem k němu neschopen; proto se utíkám k tobě a prosím v pokorné a vřelé modlitbě, abys mi ráčil uděliti síly, vytrvalosti, smyslu a porozumění pro duše, jež nelze získati leč tvou láskou!

Beaupin—Melka, Na výboj!

Z pařížské periferie.

I. Lilie mezi hadráři.

Toto dítě se narodilo v jedné z největších nemocnic pařížských. Matky nepoznalo a otec je opustil. Jedna hodná hadrářka z Quatre-Routes se dívenky ujala. Renée rostla a brzo pomáhávala své pěstounce v práci. Již o 3. hod. přede dnem s ní chodívala do Paříže sbírat hadry. V krásných čtvrtích pařížských vídávala Renée dívenky, které radostně spěchávaly na katechismus a v den prvního sv. přijímání kráčely v bělostných šatech do kostela. Renée si u mínila, že také bude chodit na katechismus a že také půjde k sv. přijímání. Pokřtěna nebyla. Když jí bylo 13 let, chodila nějakou dobu do náboženství, ale onemocněla. Tuberkulosa stravovala něžný organismus, který velice utrpěl ranním chladem. Ulehla na bídném lůžku, s něhož již nepovstala...

Na smrtelné posteli byla pokřtěna a obdržela jméno Marie. Ale záhy bylo na bledých tvářích pozorovati předzvěst blízké smrti. Bylo naspěch. Z kostela v Quatre-Routes rychle přinesli kříž, sošky andílků, dva svícny a lilie. Oblekli dívku do bílých šatů. Renée-Marie však stůj co stůj chtěla povstati. »Prosím, slečno, chtěla bych býti vzhůru, když půjdu k prvnímu sv. přijímání.« Přinesli židli, vystlali ji poduškami, ale dítě se zdráhalo opřít se a sedělo přímo

a nepohnutě. Radostně pozorovalo na vyhublé ručce darovaný růženec.

Za chvilku vystupoval abbé po žebříku do této podkrovní komůrky, vešel padacími dveřmi a postavil Nejsvětější na stůl. Za knězem šly hadrářky a poklekaly kolem postele. Vznesený úkon byl vykonán tiše a prostě. Po sv. přijímání chtěli Renée dopravit do postele. »Ještě ne,« prosila. Sedíc stále ještě zpříma, ponořená v Pána Boha, modlila se soustředěně skoro tři čtvrti hodiny. Konečně svolila, aby ji dali do postele. Ale sotva ulehla, vydechla tiše a bez bolesti svou čistou duši.

Andělské dítě leželo v rakvi v bílých šatech od prvního sv. přijímání, držíc v ruce omotané růžencem lilii. Když ji pak odváželi v chudinském pohřebním voze na hřbitov, bylo ve smutečném průvodě mnoho hadrářů a bílých družiček.

II. Princ z Villejuifu.

Velkolepý a dojemný jest podnik prince Vladimíra Ghiky ve Villejuifu. Princ Vladimír je vnuk posledního panovníka valašského; je členem rodiny, která ve dvou stoletích darovala dvěma knížectvím na Dunaji deset vládnoucích knížat. Je podle slov J. Maritaina »knížetem ve světě« a »podle vyššího povolání knězem v Církví Ježíše Krista«. Jednoho březnového večera se objevil v předlidněných čtvrtích hadrářských, a to v nejhorší čtvrti pařížských předměstí: ve Villejuifu. Postavil tři baráky z prken, dlouhé 9, široké 3 m. Zařídil v nich kapli, chudinskou lékárnu a kouteček pro sebe.

Když se přistěhoval, oslovila jej ráno dvě zvědavá děvčátka na prahu jeho nového »sídla«. »Pane faráři, budeš sloužit mši?« — »Ovšem!« — »Smíme se přijít podívat?« — »Jen přijďte, mše sv. bude zítra ráno o půl osmé.« V ustanovenou hodinu byla obě děvčátka na místě. A po prvé se v této pustině konala nejsv. Oběť. Přinášel ji princ tohoto světa v přítomnosti dvou užaslých chudíčkových dětí hadrářských. Při loučení pravily děti: »Pane faráři, Alice by to také měla vidět.« — »Ať tedy přijde i Alice,« odpověděl kněz a pokynul dětem jako vládce, který otvírá brány svého paláce. »Ale víš, ona je ještě maličká, nemůže sama přijít!« — »Tak dobře, přineste ji.« A příštího dne přinesly tyto »velké« devítileté osoby malou Alici.

Po Alici přišli jiní a opět jiní. A za malými přišli velcí a nový pastýř se trvale usadil v svém novém Betlemě. Prodléval tam dnem i nocí... a jednal se svými ovečkami jako se šlechtou. A se všech stran k němu spěchali hadráři a dělníci, aby se svěřili vedení toho, který byl ve světě rádcem králů.

Barák je stále ještě týž jako za prvých dnů, neboť princ Vladimír jej nechce zvětšiti ani upravit. Žije tam chud mezi chudinou a netrpí ani, aby mu sousedka připravovala chudou večeři. Sám si stele postel, sám si zametá, sám se naučil zatápěti. Ale na počátku neměl úspěchu jiného, než že si talár a vous pošpinil popelem. Ne-

věda si rady, koupil si kaménka petrolejová. Sám si na nich vařívá, sám si chodí pro vodu ke studni, vzdálené asi 300 metrů. Jaký to kontrast s dřívějším životem! Nádherný zámek rodinný zaměnil princ misionář za chudičkou chatrč, v které chce bydlet do smrti.

P. P. Lhande T. J.

Žena mučednice.

Svatební den měla krásný. Byl to snad nejkrásnější den jejího života. Ještě nikdy se jí nedostalo tolik pocty a lichocení jako toho dne. Byla středem slavnosti. Teprve v noci se hosté rozešli. Bylo po předešle jejího manželství.

První rok to ještě ušlo. Muž, statečný horník, měl slušný měsíční plat. Mohla s tím vyjít, neboť nebyla z domu zhýčkána. Ale za rok po svatbě přišlo první dítě, pak druhé, třetí, čtvrté... Po patnácti letech měla rodina jedenáct členů. Nejstarší dítě, děvčátko, bylo sotva v 14. roce. Sousedé promlouvali: »'o je neslýchané! Nač si ten muž uvaluje tolik starosti? Jak to všechno užíví? Devět dětí!«

Ano, jak to všecko užíví? Konal svou povinnost, často až nad povinnost. Ale nemohl si pomoci. Doma se dřela ubohá žena, až byla celá bledá a křivá. Ráno v pět hodin vstávala a večer teprve kolem 11. hodiny v dělnickém bytě vše utichlo. Nikdy jsem neslyšel tu matku reptati nebo naříkati. Až ku podivu klidně zněl její hlas, když napomínala děti: »Pepíčku, nedělej to! Vilouši, buď ve škole hodný! Jeníku, netrop na ulici hlouposti!« O lidi se nestarala; žila jen pro muže a pro děti. Jedinou hodinu mívala v týdnu volnou, a to v neděli, když bývala na ranní mši sv. Jinak si ani v neděli nedopřávala odpočinku.

Před několika lety zastavil důl, v kterém muž pracoval po 20 let, práci. Bez zaměstnání! Muž chodil s místa na místo, hledal a hledal. Marně. To trvalo týdny... Jednoho dne přišel domů načisto zpít. Propil i část skromné podpory. A láteřil: »Je nás příliš mnoho na světě! Jsme zbytečnou přítěží... Nejlépe by bylo udělati tomu všemu konec...!« Žena nenaříkala, nenadávala, konejšila ho, těšila, prosila. Ale jeho roztrpčená duše se již nedala vyléčiti.

Tato žena bojovala jako hrdinka a mnoho trpěla. Co kde sehnala z potravin, dala dětem. Muž konečně zase dostal práci, ale často se opíjel a tloukl ženu i děti. — Potom jedno z dětí onemocnělo. Zemřelo na suchoty. Po něm druhé, třetí a čtvrté. Vlasy matčiny zbělely jako sníh. Hubená tvář měla nesčetné vrásky. Velké oči zíraly do světa, zapomínajíce na sebe, jako by vyhlížely novou bolest a novou práci. — Před nedávnem se shroutila na schodech. Krev se jí řinula z úst. Již dávno pokašlávala. Zanesli ji do postele. Po dvou dnech ji smrt vysvobodila.

*

Mám před sebou román s nadpisem »Žena mučednice«. Jen titul mě zlákal ke koupi. Ale velmi jsem se zklamal. Autor popisuje utrpení vznešené dámy, která miluje sport a zábavu, polovici času

věnuje péči o tělo a druhou polovici zábavám. Zamiluje se, provdá, děti, jak se samo sebou rozumí, nemá; ale muž ji oklame. Jest opravdu podivuhodné, jak autor líčí utrpení oklamané ženy. — Ale myslím při tom na ženu horníkovu a s ošklivostí odhazuji knihu. Toužím, aby přišla doba, kdy autorům takových knih se z pěstěných rukou vyrazí pero.

Což není na světě nic jiného, co by se dalo vypravovati, nežli život zhýčkané a rozmarné ženy? Je tolik opravdových mučednic, tichých trpitelek, skrytých hrdinek, které oddaně přijímají kdejaké neštěstí, neboť jejich duše prodlévají na výšinách, kam zoufalství již nemá přístupu; proto dovedou odolávati osudu, až je dobrotivá ruka Boží přivede tam, kde vládne spravedlnost.

Das neue Reich.

Letora ve službách laického apoštolátu.

(Pokračování.)

Proto se musí cholerik mnoho *modliti* o mírnost a pokoru. Ovšem cholerik nerad prosí. V své pýše se domnívá, že si pomůže i bez milosti Boží. Proto jest mu pokorná modlitba prosebná tím potřebnější.

Pros vroucně o ty dvě ctnosti při mši svaté a při svatém přijímání, ano přistupuj k *sv. přijímání* právě s úmyslem, aby mírnost a pokora svátostného Srdce Ježíšova v *sv. přijímání* proudila do tvé duše. Konávej rozjímání o tom, jak se ty ctnosti jeví v životě Ježíšově a Mariině. Nezapomínej učiniti při každé ranní modlitbě vhodná *předsevzetí* na příští den a taž se sama sebe: »Jak se dnes budu chovati u té oné osoby? Na tom onom místě? Řekne-li se mi to ono?« Večer se důkladně *zpytuj*, zdali jsi zachoval své předsevzetí. A měl-lis v předsevzetích nebo v apoštolské činnosti nezdar, poděkuj za to hodně vroucně. Poděkuj Bohu za to, že ti tak jasně ukázal, že bez něho nemůžeš nic! To je pro tebe nejlepší lék.

Jestliže pokora a mírnost konečně ovládnou srdce cholerikovo, jestliže cholerik pěstí dobré vlastnosti své letory a snaží-li se, aby je čistým úmyslem učinil ctnostmi nadpřirozenými, stane se tím, čemu říkáme *osobnost, charakter*; a víme, že charakter strhuje jiné za sebou. Potom bude vpravdě vládcem, protože vpravdě slouží, neboť Bohu sloužiti jest panovati. Jeho stálý klid, vlídnost a laskavost, kterých nabyl modlitbou, milostí a železnou, vytrvalou vůlí, spojí se pak u něho se vznešeným idealismem, s neúnavnou pracovitostí, s uměním jiné přesvědčovati, s rozhodným chováním a vytvoří charakter vpravdě královský, jenž je s to, aby přivedl mnoho duší mezi dvořanstvo Ježíše Krista Krále. (Příště dále).

Imprimatur arc. konsistoře v Olomouci ze dne 19. března 1929, č. 4322.
Používání novinových známek povoleno pošt. ředit. v Brně pod číslem 114.117-VL ze dne 16. X. 1928. — Vydavatel dr. Jan Hejčl, univ. prof. v Olomouci. — Odpovědný redaktor Stan. Jadrníček. — Tiskem Společenské knihtiskárny v Přerově.

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katol. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početi P. Marie, Přerov, Šířava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2.40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Papežské uznání pro laické apoštoly.

Svatý Otec udělil na vzývání »Královno apoštolů, oroduj za nás!« po každé 300 dní odpustků. (Posv. kongr. odpustků 20. 11. 1930.) Je to krásné uznání apoštolské práce, tedy i činnosti laických apoštolů. Používejme vydatně této přízně!

Něco z praxe: křest dětí.

1. Když přihlašujeme ke křtu dítě, které bylo již zapsáno v civilní rodní matrice, musíme předložit: rodní list, vydaný od obecního úřadu, jméno a příjmení rodičů, jejich náboženské vyznání, jméno dítěte (dítěti se při křtu vždy musí dát jméno některého světce nebo některé světice), jména křestních kmotrů. Aspoň jeden z kmotrů musí být katolík.

2. V nebezpečí života dítěte, které ještě není pokřtěno, zavolejme kněze. Nezbyvá-li k tomu času, může a má někdo z přítomných udělit dítěti tak zvaný křest z nouze tím, že leje vodu na hlavu dítěte a při tom říká slova: »Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Duha svatého.«

3. Velký význam mají při udílení křtu sv. křestní kmotři. Oni zastupují jednak místo dítěte: odpovídají za ně na otázky knězovy a skládají vyznání víry; jednak se zavazují, že budou dbáti, aby si křtěnec zachoval víru, kterou obdržel křtem svatým. Křestní kmotrové mají být v pravdách náboženských dobře vyučeni, mají vésti život bezúhonný a sami náležeti k Církvi katolické.

Proto je zakázáno vyprošovati si k tomu čestnému úřadu jinověrce. Nanejvýš by mohli být připuštěni jako čestní kmotrové nebo jako svědci. Kromě povinností, o nichž je řečeno výše, mají křestní kmotrové při křestním úkonu dítě držeti nebo aspoň se ho dotýkati. Samo sebou se rozumí, že dítě, které umí mluvit, si při pozdním křtu odpovídá na otázky knězovy samo, rovněž samo skládá křestní slib.

4. Ke křtu dospělého dítěte je potřebí dovolení nejd. biskup. konsistoře. Bylo-li takové dítě křtěno československy nebo československy a p., přiloží se k žádosti o křest také křestní list a počká se na rozhodnutí bisk. konsistoře. Obyčejně se dítě křtí znova podmíněčně.

Největší otázka.

»Tati, co to má strýček v ruce?« tázal se stříbrný dětský hlásek a prstík ukazoval na kněze, který se zlatým kalichem v ruce rozdával nebeský »chléb všelikou rozkoš v sobě mající«. Vzhlednu a vidím mezi otcem a matkou útlého chlapečka s kučeravými světlými vlásky a s velkýma tázavýma očima. Ručkou ještě ukazoval k oltáři.

»Tati, co to má strýček?«

Muž vedle dítěte neodpovídal. V pohledu se mu jevily rozpaky, ano, jakási malomoc. Když se hoch chtěl ještě jednou tázati, chvatně jej otce umlčoval: »Potichu, zde se nesmí mluvit!« Při tom se otec vyhýbal dětskému pohledu. Na matce, mladé elegantní dámě, bylo viděti, jak se nudí. Nuceně se usmívala.

Hlásek utichl. Ale v dětských očích zůstala velká otázka. Upřeně pozoroval hošík kněze, rozdávajícího přesvaté tajemství. Zabylo mi hošíčka líto.

Ubohé dítě, kéž bys mělo maminku, která by ti dovedla správně odpovědět! S jakou láskou bych při této odpovědi dítě objala! Jak ochotně bych mu řekla: »Dítě, to je něco překrásného, velmi líbezného, to je Ježíšek. A hodní lidé ho tam dostávají. On vstupuje do jejich srdce a je v něm jako v jesličkách o vánocích.

Buď vždy velmi hodný, aby Ježíšek přišel i k tobě, až budeš větší.« A v duchu slyším, jak dítě odpovídá: »Pak budu mít také jesličky.« A dětské oči s teskným, uctivým úžasem pohlížejí na bílou hostii a dítě pomalu po špičkách kráčí kupředu. Celá postavička se zdá vtělenou dětskou vírou.

Tomuto dítěti však se odpovědi nedostalo. Ubohé dítě, jak tě vychovají? Jaká bude tvá budoucnost? Pán Bůh ví, kolik nebezpečí na tebe čeká. Srdečně ti přeji jediné věci: abys ještě jednou v rozhodné chvíli dal tuto otázku a dostal potom správnou odpověď. A. S.

Matčiny ruce.

Měli jsme napsati slohovou úlohu o rukou matčiných. Pan učitel nás na úlohu připravil tím, že s námi pohovořil o práci našich matek.

Úlohu Mařenky N. nám pan učitel přečetl. Dívenka psala toto: Matčiny ruce.

Maminka jednou rukou stlouká a v druhé ruce má růženec; druhou rukou látá tatínkův všední kabát; druhou rukou vaří; druhou rukou mě češe, než jdu do školy...

»Druhou, druhou,« praví pan učitel s úsměvem. »Ale to by tvá maminka musila mít kolikery ruce. Kolikpak jich má?«

Mařenka vážně hledí a počítá: »Dvě má pro tatínka, dětí je nás sedm, pro každé dítě dvě, tedy celkem šestnáct; pro kuchyň, pro stáj, pro pole po dvou, to je šest; dvě pro žebráky a dvě pro Pána Boha, když se modlí. To je dohromady šestadvacet.«

Pan učitel zvažněl a my s ním. »Když má tvá maminka tolikery ruce, tak jistě Pán Bůh bude pro ni mít plné ruce milostí a po-

žehnaní. Tvá úloha je nejlepší. Dostaneš na ni jedničku s hvězdičkou.«

Na první vycházce.

Již dlouho se těšila šestnáctiletá Marie, že přijede teta a vezme ji s sebou do velkého města do služby. Jak pohádkově si všechno malovala její hlavička! Čím více však se blížil den rozloučení s domovem, tím více jí bledla svěží líčka. A bratříček se tázal maminky, proč Mařenka poplakává.

Ač byla její rodná chaloupka maličká, přece byla pro ni rájem. A rozloučení jí bylo neobyčejně těžké. Rodiče pokropili ji svěcenou vodou a požehnali nevinné čilko. Sotva mohli promluvit. Mařenka se rozplakala jako ještě nikdy. A drobní sourozenci plakali s ní. Teta se stavěla statečnou a hleděla zkrátit bolestné rozloučení.

Skoro ještě těžší než loučení s domovem byl Marii příchod na službu. Když zaklepala, ozvalo se hlučné jako by mužské »Dál«.

Vstoupila a pozdravila tělnou dámu ve velké židli. To je asi její »milostivá«! Kde však je muž, který ji tak hlučně zval dál?

Rozhlížela se zkoumavě po pokoji. Tu zahřměla se židle otázka: »Co ještě hledáte?«

Děvče odpovídá ostýchavě: »Domnívala jsem se, že je zde také pán.«

»Domácí pán sedí zde, tím jsem já. Doufám, že budete svědomitější než dosavadní služby. V posledním čtvrt roce musela jsem vyhnati tři takové nepokojné živly.«

Marie řekla skromně: »Mám nejlepší vůli.«

A šlo to opravdu dobře. Paní nebyla tak zlá, jak se zdála. Za 14 dní dovolila Marii první vycházku a dala jí 10 Kč.

Kam se má pustit? Teta toho dne nebyla doma. Marie šla tedy hlavní ulicí a naivně žasla nad veškerou tou krásou ve výkladech. Nevšimla si, že nějaká dáma jde za ní nenápadně krok za krokem. Měla oděv z drahé látky, ale nevkusný. Marie se právě zastavila před výkladem, v jehož zrcadle se viděla celá. Pozorovala se se zalíbením, trochu s marnivostí.

V té uviděla vedle sebe v zrcadle dámu, jež slídivě, bodavě na ni hleděla. Rychle se k ní Marie obrátila, a viděla, jak dáma najednou na ni hledí nanejvýš laskavě a něžně ji bere pod paždí.

»Pojďte se mnou! Jen pojďte, venkovská dívenko!« začala nezvaná průvodkyně. »Tam naproti v druhé ulici jsou věci ještě nádhernější. Nic nekupujte. Napřed si vzdělejte vkus!« Mluvila a jenom mluvila. Čas rychle míjel. Ulice byla sluncem žhavá a pobyt v ní nejvýš unavoval.

Ale Marie s dámou byly již v stinném stromořadí v občerstvujícím loubí. Stál před nimi pán, elegantně se uklonil před prostým venkovským dítětem, které se při takové zdvořilosti až zardělo.

»To je můj snoubenec!«

»Arture, doved' nás na nějaké chladné místečko a postarej se nám o občerstvení!«

»Prosím, prosím!«

Elegantní, ale dost ošumělý ženich odešel. V touž chvíli šel mimo strážník. Slečna zbledla, a když se pán vrátil, něco mu pošeptala. Ten rychle odešel na postranní cestu. Jeho snoubenka se obrátila k Marii, která ze všeho toho nepostřehla nic.

»Právě mi napadlo, že jsem něco zapoměla. Musím domů.«

Marie praví: »Ale, prosím, ukažte mi nejdříve cestu nazpět. A co jsem dlužna?« A vytáhla peníze.

Ochotně odvětila slečna: »Zavedu vás až tam, kde jsme se po prvé setkaly. Po prvé, ale snad ne naposledy. Jen si peníze schovejte. Jsou to asi vaše první vysloužené. Pravda? Z těch máte teprve velkou radost.«

Marie byla dojata takovou šlechetností. Jsou přece hodní lidé i v tom velkém městě, myslila si.

Když přišly nazpět na místo, kde se sešly, jevila se slečna najednou rozčilenou a zmatenou.

»Kde jen mám svou tobolku? Ach, jistě jsem ji tam v zahradě zapoměla.«

Marie pomáhala hledati, ale marně. Soucitně řekla: »Teď nemáte ani na lístek do tramwaye. Vezměte si těch mých 10 Kč. Jiných peněz nemám.«

»Ne, ne! To je vaše první mzda. Jak bych mohla? Ale konečně myslím, Máničko, že jsme teď už přítelky. Ne? Bydlíš tam naproti. pravda? Zítra ráno půjdu kolem, peníze ti oplatím. S Bohem, můj andílkou!« A políbila ji nabarvenými rty.

Marii zamrazilo, jako by se jí byl dotkl had.

V témž okamžiku zahýbal strážník kolem rohu. Dáma se lekla a běžela kvapně do postranní uličky. Marie s údivem hleděla za ní. Hned poté viděla, že strážník mluví prudce s p. ženichem. Rozmýšlela se, má-li pánovi jíti poděkovat. Potom však šla raději domů.

Když se paní vrátila, popisovala jí Marie, jak krásná byla její první vycházka. Pověděla jí všecko. Tak žasla, když paní cosi zabručela o venkovské prostotě. Odvětila živě: »Moje přítelka také cosi takového řekla. Ale řekla to tak pěkně, jako že jsem nevinný venkovský andílek.«

V té zazněl zvonek. Vstoupil strážník, podával Marii 10 Kč a pravil: »Ani nevíte, v jakém jste byla nebezpečí. Poděkujte Pánu Bohu, že mě použil, abych vás zachránil. Ti dva lidé jsou velicí zločinci. Oba jsem zatkl. Již dlouho je hledáme. Jsou to obchodníci s děvčaty.«

Nevinné děvče ani teď ještě netušilo, oč jde. Ale paní hluboce isouc dojata, vděčně strážníkovi poděkovala a po jeho odchodu několika slovy jako matka Marii vysvětlila, v jakém byla nebezpečí.

Hned na druhý den se Marie přihlásila do katolického dívčího spolku a do Mariánské družiny, aby měla ve velkém městě oporu.

Z našich periferií.

Chtěly jsme se již vrátiti z kolonií domů, ale čekala na nás zase již paní N. Přiznala se hned, že ji pod tím jménem vlastně nikdo ani nezná, že jí říkají po chasníkovi, s kterým žije. Jejich sňatek máme právě v práci. Bydlí v podnájmu, světničku mají velmi bídnou, malinkou a tmavou, místo okna jakousi díru. Ale sotva jsme se trochu porozhlédly, přiběhla jiná paní: abychom ji nevynechaly a přišly se k ní podívat na nemocného muže. Prošly jsme opatrně chodbičkou, abychom nepřevrhly troky s prádlem.

Uvnitř to bylo velice bolestné. Na staré posteli ležel nemocný, popříkrývaný vším, co měl; lomcovala jím zimnice: souchotinář v posledním stadiu. Chudáci, rádi by ho dostali někam do nemocnice. Ale je všechno přeplněno. Jsou to Poláci, a protože nemají u nás příslušnost, nedostávají nikde podpory. Ani do léčebného ústavu se nemůže dostat. Za naši podporu byl velmi vděčen.

Velice jsme spěchaly, protože již bylo poledne; ale ještě nás zastavila vetchá, nemocná stařenka. Jenom jsme se u ní porozhlédly a slíbily košili — prý do hrobu.

Několikrát jsme již byly v barácích E. Po prvé v únoru. Navštívily jsme tenkrát šest chudých rodin. U L. byla doma jen matka s dvěma malými nemocnými dětmi. Jedno leželo na posteli a druhé v kočárku, zahrabané v hadrech. Měly umouněné, vyzáblé tvářičky do zelena. Jedno z nich brzo potom v nemocnici zemřelo. Lidé je měli omylem za rodinu vyznání československého, a oni sami nevěděli, čím jsou. Matka velmi naříkala, že nemá co vařit; pekla brambory rozkrájené na plátky, že je to jejich oběd. Daly jsme jim bochánek chleba a obnošené šatičky pro děti. Při dalších návštěvách jsme postupně ošatily celou rodinu.

Z tohoto bytu nás zavedla jiná matka do svého domku. Měli tam velice nuzně. Muž právě bílil a byl nastrojen jako člověk slabomyslný. Zdá se, že opravdu není úplně normální. Hoch a děvče chodí do pomocné školy. Nejmenší, čtyřleté děvčátko, je mučedníček. Matka je chovala na rukou, na nožky se ještě nepostaví. Časem celé opuchne a hlavička je samá bolačka. Velice nás prosila, abychom jí aspoň poradily, kam by to dítě mohla dát, že již všechno dělala, a nic jí nepomáhá. Je bolestno na dítě se podívat. Hrozně zkusí. Když maličkou hlavička svědí, přiváží jí ručičky, aby si po hlavičce nesahala. Matka prosila o něiáké hadříky, protože všechno, co dají dítěti na hlavičku, musí potom spálit. Čtvrté dítě je asi také slabomyslné. Matka pravila, že, jakmile se k něčemu dostane, hned všechno trhá, vodu rozlívá, nemocnou sestřičku že by málem zabil.

Ubozí rodiče! Vysvětlují si to jako následek vlhkého bytu. Nechaly jsme jim tam, co jsme mohly a směly. Se vším byli spokojeni. Naříkali, že on nemá už skoro rok práce, šaty že má jen ty, co má na sobě, že ani na velkonoce nemůže do kostela.

Téhož dne jsme zašly ještě k jinému nemocnému. Tam byl ne-

pořádek tak veliký, že nám bylo až nevolno. Žena shání živobyčí, takže nemá na úklid kdy.

Nemocný ležel celou zimu ve světničce bez kamen, okna stále zabedněná, zápach nesnesitelný, u postele ošklivá nádoba, do níž kašlal. Žena se ho asi štítla. Mluvily jsme s nemocným o nemoci a mimo jiné též o velikonoční povinnosti: zdali by si nepřál velebného pána. Ale bránil se, že se ještě jaksi dobelhá do kostela, i na vzkříšení že ještě byl. Nechaly jsme jim nějakou podporu.

U dveří na nás čekala paní K. a zvala nás, abychom šly také k nim. Světnici měli v hrozném stavu. Hned při vstupu jsme klopýtaly o hadry, rozestřené na podlaze. Místo přivítání nás vyplácela: »To přece není správné chodit k N., to jsou komunisté.« Vyslechly jsme ji a pak pověděly své: že hledíme pomáhati, kde je třeba. Pradélkem pro děti se uklidnila a nakonec nás ještě pochválila.

Kousek dál na nás čekala paní Ž. Celá se chvěla strachem, že myslila, že nám někdo kdesi cosi udělal, že tak dlouho nejdem. Ti a ti že jsou zlí lidé, někdy prý se i pobijí. Dala nám do ruky nějaké peníze pro chudáky ještě větší a pravila, že jí bylo velice líto, že jsme byli minule u všech, jen u nich ne. On i ona jsou velicí dobráci; nevěděli, jak by jeden druhého dost pochválili. Jen ona asi není vychovaná k pořádnosti.

Někdy se na svých cestách potichu usmějeme: lidé, kteří se pokládají za lepší, hledí na jeptišky přes rameno, po případě mají pro nás posměšné a urážlivé poznámky, kdežto tak zvaná spodina pozdravuje s úsměvem a s vděčnou úctou, jako by se dobrému tónu učili v salonech.

Nádražní apoštolát.

Na hlavním nádraží v Mnichově sloužívá se každou neděli a každý svátek pět mší sv. s lidovým zpěvem, s krátkým kázáním. Věřící mají příležitost přistoupiti k stolu Páně. Doba bohoslužeb jest ustanovena tak, aby přítomní cestující dospěli včas k hlavním výletním vlakům. První mše sv. bývá o 3.10 hod., poslední bývá 5 minut před 6. hodinou. Loni se zde sloužilo celkem 315 mší sv., při kterých bylo přítomno 60.833 věřících. A u nás?

Čím se liší křesťan od moderního pohana?

Kardinál Schuster, arcibiskup milánský, napsal pastýřský list proti šíření pohanství v umění a v životě. Píše v něm: »Jako první křesťané se od pohanů rozeznávali vespolečnou láskou, takže pohané říkávali mezi sebou: »Vizte, jak se milují!«, tak — spoléháme — dnešní věřící budou se rozeznávat od ostatních svou láskou k čistotě. Každý, kdo pozoruje naše díla, naše umělecké a liturgické tvorby, náš život, ducha našich ústavů výchovných a dobročinných, by měl zvolati: »Vizte, jak milují čistotu a cudnost!«

Letora ve službách laického apoštolátu.

(Pokračování.)

Několik otázek poslouží cholerickému apoštolu, aby si podle nich učinil praktická předsevzetí a konal *zpytování svědomí*. Pamatujme však, že cholerická letora bývá (podobně jako všechny ostatní) zpravidla smíšená s jinými letorami.

1. *Modlitba*. — Vykonal jsem své denní modlitby? — Konal jsem modlitby střelné? — Vyprošoval jsem si vlídnost a pokoru, zejména při mši sv. a při sv. přijímání? — Byl jsem si při každé modlitbě vědom, že jest mi modlitby nejvšně potřebí?

2. *Pokora*. — Trval jsem tvrdošijně na svém úsudku? — Pohrdal jsem míněním jiných? — Byl jsem mrzutý při nezdarech?

3. *Ulidnost*. — Byl jsem ke každému laskavý v myšlenkách — v slovech — v chování? — Měl jsem porozumění pro bídu, chyby bližního? — Byl jsem netrpělivý — neústupný — pánovitý?

4. Byl jsem věren svému dnešnému *předsevzetí*?

Sankvinik.

Sankvinik jest člověk »sluníčko«; šíří všude radost. Jest veselým společníkem, s každým se ihned seznámí, jest ochoten posloužiti každému. Veselým slovem snaží se zaplašiti starosti zarmoucených. Chybujícím dovede vytknouti poklesky, a nijak je tím neurazí. Nahodilých urážek nevzpomíná.

Všecky tyto vlastnosti ho činí zvláště schopným, aby působil úspěšně na duše.

Avšak jest u něho jedno »ale«.

Sankvinik jest nestálý. Dnes lituje, že včera něco začal. Podobá se v mnohém včele, která poletujíc s květu na květ, vyssává jen nejlepší, podobá se též dítěti, které se brzo nabaží své nové hračky. (Hock.)

Nestálost prýští u něho částečně z velké *bázně před obětí*. Ustává v práci, jakmile pocítí obtíže, protože obětím se raději vyhne.

Mívá mnohdy v apoštolátní práci nezdar, protože v svém optimismu a pro svou důvěřivost nepamatuje předem na vnější i vnitřní překážky, nezřídka značné, které znemožňují obrácení jeho chráněnce. A v horlivosti ochabuje, nevidí-li hned výsledek takový, jaký očekával.

Apoštolské duši nesluší zvláště *povídavost*, špatná to vlastnost sankvinikova. Právě laický apoštol musí uměti mlčeti jako hrob, jinak se může státi nejen sám nemožným v tom krásném povolání, nýbrž může nejvšně poškoditi i působení ostatních laických apoštolů ve farnosti.

Co má sankvinik činiti, aby se stal dobrým pomocníkem v duchovní správě?

Buď charakterem, osvoj si zásady a neustupuj od nich, nenutí-li tě k tomu vyšší pohnutka!

1. *Uytrvej u začaté apoštolátní práce!* Bludné cesty a hřích odvá-

dějí ztracenou ovečku často daleko od stáda Ježíše Krista, a je třeba mnoho času a vytrvalosti, aby byla přivedena zpět. Jestliže jsi přivedl ovečku do stáda, není tvá práce ještě skončena; nebudeš-li nad ní dále pečlivě bdíti, snadno ji vlk vyrve stádu **opět**.

2. *Nedůvěřuj hned každému*, kdo slibuje polepšení! Jest psychologicky skoro nemožné, aby se pobloudilec po mnohaletém životě, ztráveném v neřestech, najednou obrátil k dobrému, nepůsobí-li milost Boží až zázračně. Za takovou duši třeba vytrvale se modliti, jí se musí láskyplně pomáhati v pozemských i duševních nesnázích, je třeba, abychom opět a opět v duchu účinné lásky přinášeli osobní oběti. Nejkrásnější obětí by bylo, kdybys přemohl z lásky k Bohu a k pobloudilým duším sklony své letory, sobě i bližnímu tak škodlivé: polovičitost ve všech činech, nestálost, povídavost atd.

To vše je nutné, abys měl u duší úspěch. A ještě něco pro spolupráci s jinými laickými apoštoly:

Stinnou stránkou sankvinické letory je sklon k *závist*i a k ctižádosti. Z ní pochází mnoho chyb proti spolupracovníkům: nespravedlivé podezřívání, křivé odsuzování jejich působnosti, malicherné poznámky.

Jak ovládne sankvinik své špatné vlastnosti?

Především musí právě on žíti vnitřně, mnoho, zvláště rozjímavě se modliti a často po dobré přípravě a díkůčinění přistupovati k sv. přijímání. Právě on se musí snažiti vésti život skrytý s Ježíšem Kristem. Vnitřní život a vůbec důvěrné styky s Bohem jsou hlavní prostředky proti chybám sankvinikovým.

Sankvinik musí vždy napřed dobře uvážit, co si umiňuje, a představit si také obtíže, aby nemalomyslněl při prvním nezdaru.

Jest nutně třeba, aby přemáhal svou povídavost a občas si uložil mlčení i v době, kdy jinak by směl mluvit.

(Pokrač.)

Knižní novinky.

Pro ctitele mariánské vydala edice Smíru nejkrásnější latinské *Mariánské hymny* s českým překladem, v úpravě velmi vkusné. Aby se tou knihou přispělo co nejvíc k šíření úcty mariánské, je cena co nejmenší — 20 Kč. Básně možno použítí při slavnostech, akademiích a pod. Knihu doporučujeme všem, zvláště Mariánským družinám.

Po prázdninách vyjde velmi krásné dílko Chardon, *Uzpomínky anděla strážce*. Je to ve formě neobyčejně milé a poutavé nauka církevních Otců a Učitelů o andělech. Jaký význam má úcta k sv. andělům, zvláště za našich dnů, kdy zlo číhá se všech stran, netřeba připomínati. Proto knihu již napřed doporučíme každému co nejvřeleji.

Imprimatur arc. konsistoře v Olomouci ze dne 19. března 1929, č. 4322. Používání novinových známek povoleno pošt. ředit. v Brně pod číslem 114.117-VI. ze dne 16. X. 1928. — Vydavatel dr. Bedř. Vašek, univ. prof. v Olomouci. — Odpovědný redaktor Stan. Jadrníček. — Tiskem Společenské knihtiskárny v Přerově.

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katol. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početí P. Marie, Přerov, Šířava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2.40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Jak možno býti stále apoštolem ?

Ať jsem kde jsem, ať dělám cokoliv, mám-li *lásku k duším* a k Bohu, vždy budu moci a mám býti apoštolem. Pokorně-li budu Bohu za ty, kteří bojují, podávat v oběť svou denní práci a nesčetná a přerůzná malá utrpení, která mi život přináší, nebudu neužitečný, nýbrž budu činný a živý. Tato myšlenka mi bude oporou ve chvílích trudné skleslosti, a byť i Prozřetelnosti se líbilo, abych spoután na ruku i na nohou se ani nehýbal, já budu míti ještě vždy dosti síly, abych řekl: »Utrpením přispívám k dílu vykupitelskému. A dokud jen bude ve mně srdce schopné milovati a vůle schopná řídití život můj, budu stále přináseti kámen za kamenem na stavbu ..

Beauphin-Melka: Na výboj!

Apoštol charity mezi dělníky.

V St. Etienne, v jednom z nejpřednějších průmyslových měst francouzských, je velmi potřebné zařízení sociální: dělnické zahradní kolonie. Tisíce dělníků tam má útulný domov, takže rodinný život u nich utěšeně zkvétá. Zasluhu o to má kněz jesuita P. Volpette, jenž se stal velkým sociálním průkopníkem v té věci.

Skoro všechno dělnictvo v St. Etienne — a bylo ho na 90.000 — bylo až do roku 1894 organisováno u socialistů. Toho roku propustila státní zbrojírna veliké množství dělnictva. S nezaměstnaností přibýlo mnoho bídy.

Kněz Volpette, učitel v jesuitské koleji v St. Etienne, pojal myšlenku, aby se dělníkům přispělo prakticky na pomoc. Dověděl se, že jedna dáma darovala svým dělníkům kousek pozemku, aby si na něm upravili zahrádku a zařídili útulný domov. P. Volpette si přál, aby tento příklad došel co největšího následování.

Uhelné doly, rozložené kolem města, měly rozsáhlé pozemky, které zůstávaly neobdělány, protože společnost myslila jen na rozkvět dolů. P. Volpette si vyžebal od sodálů skrovnou částku 200 franků a najal si za ni od společnosti veliký kus pole. Počítalo-li se na jeden podíl 400 m čtv., stačilo to pro 50 dělnických rodin. Jednou v neděli vyšel P. Volpette s 50 šťastnými dělníky na získaný pozemek a odevzdal každému vymezený podíl. Tuto první zahradní kolonii nazval »městem Mariiným«. Pak uspořádal další sbírky, aby získal peníze na nejpotřebnější hospodářské nářadí a na semena.

Padesát dělnických rodin mělo brzo malé, pěkně upravené zeleninové zahrádky.

Hned však také se šlechtnému dílu stavěly v cestu překážky. Zaujatý starosta města s nevolí pozoroval úspěchy kněze jesuity a odepřel mu podporu na zřízení vodovodu, ač byla podpora určena nejen užitečným podnikům veřejným, ale i soukromým.

Zanedlouho povstaly kolem města četné zahradní kolonie: svatojosefská, svatoštěpánská, svatomichalská a j. A všechny byly plodem nesčttných námah a obětí.

Když se jednou tázali kněze žertem, kdy konečně přestane se svými koloniemi, odpověděl: »Až založím tisíc zahrádek.« Avšak do jeho smrti bylo založeno a šťastným dělníkům odevzdáno 1500 zahrádek.

V zahradních koloniích byla zavedena samospráva. Každá kolonie měla svého radu, který nezávisle pečoval o pořádek, uklidňoval mysl, rozděloval uprázdněné zahrádky. Při volbě »poslanců« měl každý otec rodiny hlas.

Při rozdělení zahrádek se řídil P. Volpette těmito zásadami:

1. Uchazeč nesměl mít nikde jinde domek nebo zahrádku, které by stačily jeho potřebám.

2. Musel to býti řádný, mravný muž.

3. Musel se zavázati, že nebude v neděli v zahradce ani doma konati služebných prací.

4. Přidělenou zahrádku nesměl dáti do nájmu jinému.

5. Musil zahrádku co možná nejlépe obdělávati.

Bylo však ponecháno na vůli, co si kdo chce na svém podíle postaviti. (Příště dále).

Abychom lépe porozuměli potřebám doby.

Jednou z osudných příčin, proč dnešní lidstvo zbloudilo do poměrů tak rozháraných, je to, že veškerý život hospodářský se vzdálil od Boha. Člověk jako by byl řekl Bohu: »Nemáš mi co mluvit do mé hospodářské činnosti. Mám rozumu dosti, abych si poradil sám. Nepotřebuji tvých příkázání; a kde budou tvá příkázání proti mým plánům, půjdu přes ně beze všech ohledů.«

Opravdu, z hospodářského života byl vyhnán Bůh.

Katolíci se dopustili těžké chyby tím, že se k tomu chovali netečně, když Bůh takto byl víc a více vypuzován. To byla strašná a osudná chyba. Neboť když Bůh světu dával své evangelium, bylo jeho úmyslem, aby ve všech oborech bylo lidstvu pomoheno, aby myšlenky evangelia prozářily *všechny poměry*. A kde se příkazy a rady evangelia zachovávají, tam i hospodářský život je vyrovnaný, tam není bezedných propastí mezi bídou a přepychem, tam není vykořisťování, tam spravedlnost a láska činí život snesitelným pro všechny lidi...

Ale katolíci si sociálních zásad evangelia nevážili. Nedbali o to, aby je poznali. Zapomněli na ně. Nedbali, aby byly uplatněny

v hospodářském životě. A tak přišly ty sociální hrůzy, které hoří plameny v Rusku a hrozí vybuchnouti ve všech státech. Přišly, protože přijíti musily. Důsledky odvratu od Boha prostě dozrály, a kde to se stane, tam jsou plameny.

Záchrana musí přijíti tou cestou, kterou přišla zkáza. To znamená, že katolíci stojí před volbou: buď se postarají, aby Bůh a jeho myšlenky, zvláště jeho spravedlnost a láska zase ovládly hospodářský život — a pak by byla možná záchrana —, anebo se o to starati nebudou, ale pak. Rusko.

A prvním krokem k tomu jest, aby sociální učení Církve bylo dokonale poznáno. Musí býti jasno, co se v hospodářském životě smí a co se nesmí, jaký je sociální program Církve. Kdo nezná sociálních zásad Církve, jak by chtěl pracovati proti blížícím se požárům?

Před dvěma měsíci vyšla kniha dr. B. Vaška »*Spravedlnost v životě společenském*« (u Československé akciové tiskárny v Praze II., Karlovo náměstí 5-6, cena 44 Kč). Na nejtěžší otázky v tomto oboru dává odpověď v duchu Církve. Jsou v ní označeny léky na záchranu lidstva, jak je přinesl Kristus. Je sice především pro bohoslovce, porozumí jí však i lidé bez vysokoškolského studia. Kéž se tato kniha co nejvíce rozšíří! Kéž její myšlenky proniknou co nejvíc!

Ještě je možná záchrana lidstva. Ale o tuto záchranu musí býti *pracováno*. A studium této knihy má býti jednou z přípravných prací k tomu.

Myslí se na to?

Zájem o misie zámořské a podpora katolických misí jest naší *přísnou povinností*. Jsme katolickými křesťany, dětmi Církve, která by přestala býti Církví katolickou v témž okamžiku, kdy by přestala působiti v misiích. Práce a obrácení pohanů je po snaze o zachování křesťanů v pravé víře v našich zemích nejněžnějším a nejsvětějším úkolem Církve. Misie jsou výboj, duchovní správa je zachování a udržování duší vybojovaných.

Ale misie jsou povinností Církve nejen jako celku, nýbrž jsou i sv. povinností každého jednotlivého člena Církve.

Jsou povinností víry. Musíme pracovati o šíření víry, o šíření slávy Boží, o záchraně duší po celém světě.

Jsou povinností *lásky k Ježíši Kristu*. On touží zachrániti všechny ty miliony duší, za které trpěl. Nechceme býti nástroji jeho lásky?

Misie jsou povinností *úcty a poslušnosti ke Kristu Pánu*, jenž na rozloučenou dal Církvi misijní rozkaz: »Jdouce do celého světa...«

Jsou povinností *vděčnosti* za nevýslovné štěstí, že máme sv. víru. Co by z nás bylo, kdyby se našich předků nebyli ujali sv. Cyril a Metoděj? A čím jsme splatili aspoň úroky z toho převzácného kapitálu, kterého se nám dostalo dědictvím cyrilometodějským?

Kdo z katolíků nemá účinný zájem o misie, ten zakopal vzácnou hřivnu; a jak z toho odpoví Králi misijní činnosti, až přijde před jeho soudnou stolicí? Kdo však obětavě modlitbou, podporou misí

a snad i osobní účastí v misijním povolání pracuje o Boží oslavu a o spásu duší, ten může radostně při smrti zvolati: »Žil jsem pro krásnou věc! Konal jsem apoštolát a smím doufati, že se mi dostane odměny, kterou Pán vinice dá svým apoštolům.«

V měsíci sv. andělů strážných

vyjde český překlad vzácného díla Chardonova: *Uzpomínky anděla strážce* v edici Smíru, a to jako příloha 10. čísla »Směrnic«. Stran 200, cena 12 Kč.

O významu té knížečky poučí naše ct. čtenáře dopis, který tuto s dovolením pisatelovým uveřejňujeme:

»V Praze 7. srpna 1931.

Ctihodné sestry!

S velkou radostí jsem četl zprávu, že je český překlad Chardonovy knížky »*Uzpomínky anděla strážce*« dokončen a že už za nedlouho vyjde. Vždyť to je skvost náboženské literatury! Předně připomíná důrazně útěchyplnou nauku o andělech strážných — a takové potěšitelné nauky je dnes třeba nejvíc hlásati nejen dětem, ale i všemu tak rozervanému a zoufalému lidstvu.

A za druhé: Chardonova kniha poučuje milým způsobem — jako ušlechtilý román — o významu a povinnostech křesťanského života v nejrozmanitějších případech — od narození až do hrobu. Řekl bych, že tato knížka je důkladný katechismus, složený z výroků Písma svatého a z nejlepších církevních spisů v rouše krásné povídky. Každá kapitolka obsahuje hojně poučení a povznáší k nebi.

Básníky a hudebníky bych upozornil, že by bylo lze některé kapitoly, snad celou knihu, krásně *zdramatisovati*. Pak by byl její užitek ještě větší. Jakmile budeme mítí její český překlad v rukou, pokusíme se něco z něho v našich dětských besídkách uvésti na jeviště.

Děkuji Vám, ctihodné sestry, za skvostný dárek, který jste nám tímto překladem připravily. Jest to i pěkný výkon apoštolátu.

Dr. Fr. Krus T. J.,

pomocník duchovní správy na pražské periferii.«

Ze sekretariátu sdružení sv. Terezie Ježíškovy.

Z V. K. na Mor. se nám píše mimo jiné:

»Mohu vám s radostí sdělit, že zde máme již celou řadu hodných členek, které velmi vážně chápou poslání sdružení, — celkem již na padesát — v různých vesnicích farnosti a krásně působí

Imprimatur arc. konsistoře v Olomouci ze dne 19. března 1929, č. 4322.
Používání novinových známek povoleno pošt. ředit. v Brně pod číslem 114.117-VI. ze dne 16. X. 1928. — Vydavatel dr. Bedř. Vašek, univ. prof. v Olomouci. — Odpovědný redaktor Stan. Jadrníček. — Tiskem Společenské knihtiskárny v Přerově.

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katol. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početi P. Marie, Přerov, Šířava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2.40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Z našich periferií.

Počátkem září jsme navštívily naše chráněnce v krajkové továrně v X. Co se nás už chudáci nazvali, abychom se přišly na ně podívat, vlastně na jejich nové bydlení.

Vedly nás tam děti. Cestou si jedno děvčátko prostince posteskl: »Tam, kde jsme bydleli dřív, to bylo přece trochu lepší, nebylo tam tolik štěnic. Tady jsou takové veliké, rohaté, to jsou tovární. Nejvíce jich bylo v červenci a v srpnu, ale teď je nevidíte, vylézají jen v noci.«

Zatím jsme došly k továrně. Děti nás vedly dozadu, až jsme se konečně zastavily u jedné z mnoha dveří. Křik a dupot dětí z I. poschodí doléhal až sem. Soudily jsme z toho, že jsme u cíle. Po schodišti, odřeném a nezameteném jistě již několik týdnů, jsme vystoupily nahoru. Octly jsme se v houfu malých křiklounů na chodbě. Zanedbané, neumyté děti hned zmlkly a zvědavě si nás prohlížely. Ale napoprvé se s námi nechtěly spřáteliti.

Vklouzly jsme s nimi do velké místnosti, která na nás učinila hrozný dojem. Nevěděly jsme, jsme-li ve stáji nebo kde. Podél stěn stály dvěma řadami budky sbité z desek jako chlívky pro prasátka. Na 3—4 kroky od sebe dvířka s visacími zámky, někde bez nich. Kumbálky jsou sice od sebe oddělené, ale každý obyvatel této podivné kolonie si počíná u souseda jako ve svém. Děti i dospělí si přijdou k sousedům, kdy chtějí. Poválejí se po postelích, všechno prohlédnou a odejdou zase, až chtějí.

Chtěly jsme s jednou rodinou promluvit soukromě; tak si dveře zvnitřku zašoupli, aby k nim lidé nemohli. Ale za chvíli se ozvalo hrubé bouchání a křik, aby otevřeli. »Copak vám tam něco sníme, že si zavíráte?«

Jak nám jich bylo líto! Tam není radosti ani žalosti, jež by nebyla znesvěcena nepovolanými. Nastane-li někde různice, všech 22 partají se jí účastní. Nebohé děti!

Za naší přítomnosti se tam zběhly dva výstupy. Děti se pobily, staří se jich zastávali, cosi se ztratilo, podezřívají se a nadávali si navzájem. Z toho povstal křik, že jsme se i trochu bály.

Lze si představit, jak otřesená je tu víra, jak otupělé i nej-jednodušší pojmy mravnosti. Stěžovali si nám: »V X. jsme měli očistec, a tu máme peklo.«

Vnitřní úprava kumbálků nám poskytovala zajímavou podívanou.

Prkenné stěny polepené, kousek novinami, kousek papírem nejpestřejších barev, dětskými výkresy, někde stála u okna i kamínka. Trouba prostrčená děrou ve vytlučeném okně byla komínem. Chudáci, chlubili se nám s postelemi, přikrývkami a matracemi, které kdysi dostali od nás. I nádobí, které jsme jim loni darovaly, si opravili. Nařikají na velká tovární okna. Někde jsou rozbitá, někde nepřiléhají, takže jim tam prší. U jedněch se museli kdysi v noci stěhovati, protože jim pršelo na postel. Chodí-li se v poschodí nad nimi, padá jim se stropu prach a smetí. Také dunění je shora slyšeti, jako by tam stroje hučely. Jednu ženu propuštěnou z ústavu choromyslných tak to všecko rozčilovalo, že za kratičkou dobu musila zpět. Nařikali si na veliký průvan a několik lidí chodilo obvázaných, že je z toho bolí zuby.

Trvalo to přes tři hodiny, než jsme všechny obešly. Ani jednoho jsme nesměly vynechat. Všude na nás čekali a nepustili nás, dokud nám nevypověděli všechny své bolesti.

Jak nás srdce bolelo, když jsme viděly takovou bídu a vzpomněly si, že ani doma nemáme dost, abychom je aspoň trochu mohly podělití! Nejvíce bychom potřebovaly chleba a šatstva. Daly jsme nedávno jednomu chudákovi kus chleba. Zanaříkal si: »To je pro mne málo; takových krajíců bych snědl kolik. Mám hrozný hlad!« Ale když těch hladových čeká celá fronta! Kéž si zase někdo vzpomene na Brno, Pekařská 8 a pošle nám třeba nějaký »vdovin háleř« pro naše ještě chudobnější!

S jakou důvěrou nám předkládají všechny své potřeby! Velice se bojí letošní zimy. Není chleba, není prádla, není šatstva, není obuvi, není dříví, ani uhlí, ani peněz na ně. S úžasem se tážeme sebe samých, jak lze vůbec za těch poměrů ještě žítí.

Již jsme chtěly domů, ale na veliké prosby nájemníků z 2. poschodí jsme zašly ještě tam. Tam to bylo ještě příšernější. Schodiště nevlídné, veliké místnosti částečně ještě neobydlené, nikde světla, jen tu a tam něco blikalo jako na hřbitově. Odkudsi doléhaly zvuky harmoniky a dvě starší ženy sebou na chodbě natřásaly podle »muziky«.

Dobelhala se za námi stařenka a prosila, abychom se jí podívaly na ránu na noze. Hned rozvazovala šátek; když jí s rány spadly dva zelové listy, až jsme se hrůzou zachvěly. Hned po ní i několik jiných žen nám nastrkovalo nohy, abychom se jim také podívaly na »bolačky«. Jak bychom byly vděčné, kdyby nám dobrodinci poslali i něco staršího bílého prádla na obvazy!

Jinde na nás čekali, aby si nám postěžovali, že jim někdo pokradl obuv a že teď děti nemají v čem chodit. Měli v svém kumbálku jako ve chlívku. Snažně prosili, jen abychom na ně nezapomněly.

Apoštol charity mezi dělníky.

P. Volpette poděloval zahrádkami i velmi houževnaté socialisty a zjevné nepřátele Církve. Vytýkali mu to. Privil: »Nechápete mě.

Nerozumíte smyslu encykliky o dělnické otázce. Chci, aby lidé měli večer teplou polévku, aby našli útulný domov. Neboť marně kážeme evangelium lásky hladovějícím, nesnažíme-li se jim skutečně pomoci.«

Takové jednání přivádělo dělníky zpět do Církve. Mnozí dělníci bez zvláštního upozornování se dávali i církevně oddati a přiváděli své děti ke křtu.

Co nejrozhodněji odmítal P. Volpette násilný postup. Nalezl lepší způsob, aby lidi přivedl k přemýšlení. Jednou se zastavil u jedné zahrádky, v které pracoval přešťastný majitel komunista. Radostně ukazoval knězi, jak krásně mu v zahrádce roste zelenina.

P. Volpette mu pravil: »To je pěkné. Z toho budou mít radost i tvoji sousedé.« »Jak to myslíte?« tázal se dělník. »Co je mi po sousedech?«

»Přece rozdělíme ovoce své práce všem stejně!« Dělník ohnivě odporoval: »Ale kdepak! Co jsem si vypěstoval a vystavěl, náleží mně!«

»Ano,« odpověděl kněz, »ale jsme přece všichni vespolek bratří, a proto je všechno společné.« »O ne,« rozhorloval se muž ještě víc, »podívejte se na mé brambory! Jsou mnohem pěknější než ve všech ostatních zahrádkách. Každý pracuje pro sebe!«

»Každý pro sebe a každý pro všechny! Vše musí býti společné; to je přece socialistická zásada.« Dělník zvolal: »Jestli socialistické zásady jsou takové, tak ode dneška již nejsem socialistou. Mých bramborů se mi nikdo nesmí dotknouti!«

Anarchista, kterému P. Volpette také nabídl zahrádku, žádal ujištění, že ho nikdo nebude nutiti k víře v Boha. Nemohl ani uvěřiti, že bude mít úplnou volnost názorů.

»Proč dáváte zahrádku právě mně?« tázal se potom P. Volpette. »Víte přece, že jsem anarchista.« »Ovšem,« odpověděl kněz. »Ale vím též, že jste dobrý muž, máte hodnou ženu a šest dětí a že potřebujete pomoci.«

»To jste, velebný pane, větší socialista než já,« mínil dělník. »Tc si myslím; ale socialista podle svého přesvědčení!«

Dělník se brzo stal hodným katolíkem. Takových případů je víc.

Když P. Volpette zemřel, nebylo možná dělníky potěšiti. Ještě dosud o něm mluvívají jako o nejšlechetnějším příteli chudého lidu.

Letora ve službách laického apoštolátu.

(Pokračování).

Úspěchem se nesmí dáti svést k marnivosti; dobře učiní, když o něm pomlčí a uváží, že by byl sám ze sebe přirozeně všecko jen pokazil, kdyby mu nebyl býval nablízku milosrdný Bůh svou milostí.

Pracuje-li sankvinik takto o svém zdokonalení, jest jeho radostný zjev občerstvujícím balsámem poraněným srdcím. Pro svou ušlechtilou schopnost upřímně říci, co je dobré a co zlé, jest laickým apoš-

tolem z povolání a může s milostí Boží přivést mnoho duší zpět k Srdci Božímu.

Zpytování svědomí.

1. *Život modlitby.* — Vykonával jsem věrně své denní modlitby a duchovní cvičení? — Věnoval jsem náležitou péči přípravě a díkůčinění při sv. přijímání?

2. *Duch oběti.* — Vyhnul jsem se dnes některé oběti a které? — Ustával jsem v horlivosti při nahodilých obtížích?

3. *Závist* atd. — Byl jsem závistivý, ctižádnostivý? — Zakládal jsem si nějak na svém úspěchu?

4. *Řeč.* — Přemáhal jsem svou povídavost? — Pověděl jsem, co jsem říkati neměl?

5. Byl jsem od rána věren svému předsevzetí?

Ve službách Krista Krále.

Spočívá-li síla v množství, hled' si dovolenými prostředky získati pomoc mnohých.

Bezbožní tě nechají milerádi při pouhých dobrých zásadách, ponecháš-li jen jejich rejdu volné pole. Domůže-li se bezbožník vlády, vysměje se tvým právním.

Můžeš-li býti činný pro dobro ve spojení s mnohými, pracuj společně s nimi se všemi, a prokážeš dobrodiní mnohým.

Pochází-li úspěch z námahy společné, bývá tím milejší. Čeho si člověk dobude vlastní prací, toho si vážívá nejvíce. Nic tak nepovzbuzuje k námaze, jak obrana vlastních práv.

Paláu, Katolík činem.

Mikulášská akademie.

Na přání s mnoha stran vydal sekretariát Jednot křesťanských matek na Velehradě velmi časovou příručku pro besídky mládeže, nazvanou »Mikulášská akademie«. Obsahuje milé deklamace a hry, vhodné k dětským slavnostem mikulášským, hlavně na venkově. Ví-táme tuto publikaci co nejsrdečněji a jsme vděčni za její vydání. Vždyť literatura pro mládež je v tom směru velmi chudá. Knížečka vyšla nákladem Tiskového družstva (Adalbertina) v Hradci Králové jako 39. svazek »Lidového jeviště« v ceně 5.40 Kč. Doporučujeme ji všem pracovníkům a pracovnícím v dětských besídkách, zvláště venkovských.

Imprimatur arc. konsistoře v Olomouci ze dne 19. března 1929, . 4322. Použí-vání novinových známek povoleno poštov. ředitelstvím v Brně pod číslem 114117-VI. ze dne 16. X. 1928. — Vydavatel dr. Bedř. Vašek, univ. profesor Olomouci. — Odpovědný redaktor Stan. Jadrníček. — Tiskem Společenské knihtiskárny v Přerově.

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katol. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početí P. Marie, Přerov, Šířava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2.40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Jaké opatrnosti třeba, aby člověk užitečně pracoval.

Nejlepší prostředek proti maření času je míti bystrou soudnost. Nestůj pořád na témž místě, sice nikam nedojdeš.

Čím více se věnuješ lidem chudým a prostým, tím více posloužíš blahu národů.

Může-li vývoj událostí přinést mnoho užitku nebo mnoho škody, nesmí se nechávat v moci nepřátel.

Někteří lidé nevidí než to, co mají před sebou, jiní zase nepřestávají myslit na to, co je za nimi.

Nedovedeš-li nic začít, dokud se všichni nepodrobí tvému mínění, místo velkých činů sklidiš leda mnoho sporů.

Můžeš-li způsobiti mnoho dobrého, nestřílej ze své zbraně po komárech. Neumíš-li překonat ani nějaké nechuti, nemysli, že jsi velký, neboť tvé srdce je velmi těsné. Tehdy budeš opravdu velký, dovedeš-li se usilovně přemáhati. *Paláu, Katolík činem.*

Mít jen někoho, kdo by mě měl trochu rád...

Karel se vrátil do konviktu. — O prázdninách se potloukal doma, chodil do divadla, cestoval, jak se mu kdy zachtělo. Rodiče mu dávali volnost. Bylo jim to jedno, co dělá, jen když měli od něho pokoj. Matka říkávala často: »Ach, Bože, kdyby už byl raději zas pryč!« Když to Karel zaslechl, pohlédl na matku udiveně, ale neřekl nic. — V svém pokojíku sedával však samotný u stola a vzlykával bolestně a trpce. Jeho duše hladověla po troše lásky.

V konviktě dostal nového prefekta, který vážně a přísně si udržoval kázeň. Hned druhého dne Karla zavřeli pro drzost. Ředitel mu k tomu ještě poručil, aby prefekta odprosil. Karel to učinil zdánlivě lhostejně. Prefekt mu domlouval podrážděně. Karel se uklonil se strojenou zdvořilostí a řekl posměšně, že děkuje za poučení. Prefekt neměl slov. Rozčilen vzal hochu k řediteli. Tam musil Karel čekat v předsíni. Za několik minut ředitel vyšel a pravil mu: »Student, který se chová k představeným tak, jak jsi to učinil ty, nenáleží do našeho ústavu. Propouštím tě.«

Chladně a drze přijal Karel rozhodnutí. Za pět hodin poté vkročil opět do otcovského domu, z něhož odešel před třemi dny. Otec mu hřímal do svědomí, matka štkala a plakala, že ten kluk ji utýrá k smrti. Karel dostal domácí vězení. Téhož večera, když otec a matka

byli na koncertě, když v konviktě měli radost, že propustili toho drzého chlapce, téhož večera klečel Karel u postele a rozpálen tiskl hlavu do podušek; hořce pláče se modlil: »Pane Bože, prosím tě, pošli mi někoho, kdo by mě měl aspoň trochu rád a mi rozuměl!«
Dr. Kl. O.

Umíš mlčeti?

Povahu člověka poznáváme neomylně podle toho, jak umí mlčeti o věcech trapných, tajných, důvěrně sdělených neb o takových věcech, kterými by mohla trpěti čest bližního. Podle mlčelivosti poznáváme, zdali můžeme na koho spolehnouti nebo ne.

Ano, řekne někdo, však já nemluvím s každým o tom, co vím. Mám jen jednoho člověka, kterému to důvěrně říci mohu a musím. Zcela o tom pomlčeti nemohu. — Kolik nepříjemností způsobilo již na světě takové vyprávění pod pečeti mlčelivosti! Kolik přátelství by se bylo udrželo, kdyby se bylo mlčelo! Kolik zklamání by se ušetřilo, kdyby se tajemství neprozrazovala! Kolikrát by zůstala čest bližního nedotčena, kdyby se jeho tajné chyby neroznášely »pod pečeti mlčelivosti!« Kolika utrpení by se uchránila nejedna rodina, kdyby se v ní rozumělo samo sebou, že se musí mlčeti!

Zkusil jsi už sám na sobě, zdali opravdu dovedeš pomlčeti o něčem, co víš o bližním? Máš snad i někoho, komu můžeš svěřiti svá vlastní tajemství, poněvadž víš, že mlčí jako hrob? Jestliže ano, tak víš také, jak nesnadno je mlčeti. Víš však též, jak mlčení člověka povznáší, jak budí důvěru a jak jej činí dobrotivým. Nauč se proto také sám mlčeti. Pamatuj na Toho, jenž zná všechny tajnosti tvého srdce, i takové, které jsou ti nepříjemné, a jenž je kdysi zjeví celému světu, protože jsi neuměl nebo nechtěl mlčeti.

Z našich periferií.

Na své pochůzce jsme se zastavily v bytě, kde bydlí tři rodiny mezi sebou příbuzné, žijí však ve velkém nepřátelství. Když jedna rodina je doma, druhá odchází, aby nemusili společně trávit večery. Děti chodí k nám do útulny. Tázaly jsme se, zdali děti vypravují, čemu se učí v útulně. Odpověděly záporně, však že to tatínek a maminka uslyší až na dětských radovánkách. Na naše vybidnutí odříkávaly děti radostně a skoro bezvadně, čemu se naučily. Maminka radostí několikrát oběhla kolem stolu, tatínek poslouchal se zájmem, jako by si myslil, že to jeho děcko ví víc než on. Stařenka byla již v posteli, ale chvatně z ní vylezla a radostně hleděla na vnoučata, jak se drží. Celá rodina je československá. O návratu jsme s nimi tentokrát ještě nemluvily.

Měly jsme starost o nemocného Karlíčka L. Dítě bylo na smrt nemocné a nebylo ještě pokřtěno. Matka nechtěla napřed o křtu ani slyšeti. Útočily jsme modlitbou na nebe. Druhého dne ráno vzkázala matka, že Karlíčka dovolí pokřtít, nebudeme-li chtít, aby byl pokřtěn i starší Bohoušek. Na otázku, proč odpírají staršímu dítěti

milost křtu, odpověděla, že by to bylo proti jejich zásadám, kdyby děti dávali pravidelně křtít. Zatím jsme nenaléhaly. Po poradě s dp. farářem jsme vykonaly křest z nouze. Matka, dojata tímto kratičkým obřadem, vyslovila se k našemu úžasu, že slibuje Pánu Bohu, uzdraví-li se Karlíček, že nechá pokřtít i staršího chlapce, ale v kostele. Žasly jsme nad vlivem milosti Boží.

V témž domě bydlí rodina R. Dvě děti chodí k nám. Doma byl jen otec se stařenkou. Ačkoli si nám matka již posteskla, že mají světničku maličkou, přece jsme si ji tak maličkou nepředstavovaly. Bydlí v ní tři dospělí a tři děti a je nanejvýš 2 a půl m dlouhá a 2 m široká. Musili vybourat kousek zdi a uřezat postele, aby jim tam vešla ještě kamínka. Když přijdou děti z útulny, musejí bývat na posteli, aby nepřekážely. Představíme si, jak postele vypadají, když na nich děti celé večery skotačí. Otec se často podnapije, matka dostává z výdělku, co mu zbude. Rodina je československá. Matka se již vyslovila pro návrat do Církve, ale otec ještě odporuje.

U H. byly děti ze dvou rodin samy doma se stařenkou, která leží nemocná na posteli a má dávat na děti pozor. Matky někam odešly poprosit o kousek jídla pro hladové děti. Ztrnuly jsme nad těmi špinavými cáry, rozházenými po zemi i po posteli. V hošíčku asi čtyřletém se ozval jakýsi cit pro pořádek. Ukázal na postel s hadry a povídal většímu děvčeti: »Ale tyš to škaledě uštlala!« Chudáci! Nechaly jsme tam trochu potravin, ale druhého dne přišla ta druhá matka se slzami, že zatím, než přišla, děti její i té druhé rodiny skoro všechno snědly a že ona z toho nedostala nic. Slíbily jsme, že jí to po druhé nahradíme. Při jedné z dalších návštěv jsme se stařenky tázaly, zdali by se nechtěla vrátit do Církve. Pravila, že si myslí, že to už nestojí za to. Jak divné má pojmy!

Na sv. Antonína jsme nemínily jít do rodin, ale k večeru k nám přišla jedna paní a vypravovala, že manželé S. mají dnes oba svátek a že nařikají, že nemají ani do úst. Tak se to nemohlo nechat. Rychle jsme sehnaly trochu potravin a šly. Již se stmívalo. Našly jsme celou rodinu přitulenou k sobě v koutečku, jak si po tmě popěvovali, aby zapomněli na hlad. Tato rodina nám dělá radost. Byla nábožensky úplně vlašná, ale začíná žít životem křesťanským.

Zastavily jsme se u V. a nechaly jim něco na čtení. Mladá matka jest evangelička, ale chodívá se stařenkou do katolického kostela; děti posílají do katolického náboženství. Na otázku, jsou-li děti pokřtěny, odpověděla, že je stařenka pokřtila sama. Usmály jsme se v duchu, jak tomu lidé rozumějí, ale je tu vidět dobrou vůli, a poněnáhu se dá všechno uvést do pořádku.

Babičce K. dala sv. zpověď mnoho bojů a úzkostí. Velice lne k sestřám naší útulny. Ale k sv. zpovědi se nemohla odhodlati. Nebyla u ní už 35 let. Chtěla k sv. zpovědi jíti hned na Zelený čtvrtek. Ale míjel čtvrtek za čtvrtkem a stařenky nikde. Dlouho ten strach před námi tajila. Ale konečně už to nemohla vydržet a přiběhla celá utrápená: »Už to tak dál jít nemůže. Sedí mi to na prsou, v hlavě to mám, rady si nevím. Zítřejší už opravdu půjdu.« A šla. Teď

je šťastná a spokojená. Kdykoli přijde do kostela, vždy se na nás obrátí a usmívá se blaženě, abychom si povšimly, že je tam také. Mezi starým haraburdím si našla všechny náboženské předměty, kterými kdysi pohrdla, kříž, kroupku, růženec, modlitební knihu.

Anděl strážný vzpomíná.

»Matka jsouc zesláblá stářím a tušíc blízký konec, velebila Boha za přízeň, kterou jí prokázal v jejích dětech. Její anděl k ní svolal anděly rodiny a tázal se jich, kterých radostí zakusili v svém úřadě. Andělé jejích dětí odpovídali chvalořečemi na své chráněnce.

Anděl malého vyvolence — děťátka, které záhy zemřelo, — rozvinul šat jeho nevinnosti. Anděl dívčin chválil zářivé růže božské lásky. Anděl vojínův ukázal prapor statečně obhájený. Anděl řeholníkův mluvil o pozemském štěstí. Anděl kněze misionáře ukázal na oltář, na žebřík spásy, na vězení, na místo utrpení.

Anděl matčin jim pravil, mile se usmívaje: »Díky, milovaní bratří; právě jste ukázali mé poklady. Jak možno sestaviti korunu slávy pro matku, a nevložit do ní několik paprsků z korun dítek? Není matka kmenem, na kterém kvetly, a nemají od ní první vůni svatosti? Zaslíbila je Bohu před narozením, zasvětila mu je v den křtu a obnovovala neustále drahou obětí.

Viděl jsem, jak se s nimi radovala, jak s nimi plakávala, jak žila více v nich než v sobě samé. Tak je připravovala k obětem, ke kterým vy jste je vedli a o něž se s nimi dělila. Byla povolným nástrojem milosti Boží v díle, nad kterým žasnete.

Jak je to pro mne sladké, když slyším, jak velebíte slávu matčinu! Brzo se budu před Bohem dovolávati vašeho svědectví. Až budu tázán na její život, nechám mluvit anděly jejích dětí. Její děti a jejich ctnosti budou drahokamy a skvosty, kterými bude ozdobena vstupující do nebe.«

Vyňato z překrásné knihy G. Chardon, *Uzpomínky anděla strážce*. Cena 12 Kč, stran 200. Vyšla v edici Smíru v Přerově, Šířava 7.

Naším maminkám

velice doporučujeme vzácné dílko velkého pracovníka na pařížské periferii P. Lhanda T. J.: *Mé dítě kněz z e m.* Spisovatel podává v této knize román kněžského povolání ve formě jemných a půvabných vzpomínek matky, která Bohu a Církvi sv. dala a vychovala kněze misionáře. Dílko nám poskytuje hluboký pohled do duše matčiny i jejího miláčka Františka a všech osob, jimž Prozřetelnost Boží dala zasahovati do vývoje tohoto kněžského povolání, aby obětí matčinou i synovu byl Bůh co nejvíce oslaven. — Cena 15 Kč je mírná, aby kniha snáze našla cestu i do chudších rodin, jež dávají Církvi často nejkrásnější kněžská povolání. Edice Smíru, Přerov, Šířava 7.

Imprimatur arc. konsistoře v Olomouci ze dne 19. března 1929' č. 4322. Používání novinových známek povoleno pošt. ředit. v Brně pod čís. 114.117-VI. ze dne 16. X. 1928. — Vydavatel dr. Jan Hejčl, univ. prof. v Olomouci. — Odpovědný redaktor Stanislav Jadrníček. — Tiskem Společenské knihtiskárny v Přerově.

SMĚRNICE

pro drobnou práci v charitě, v laické výpomoci v duchovní správě a vůbec pro drobnou práci v katol. akci.

Vychází měsíčně. — Řídí Dr. B. Vašek, profesor v Olomouci. — Administrace a expedice Sestry Neposkvrněného Početí P. Marie, Přerov, Šířava 7. — Číslo 20 haléřů, ročně Kč 2.40, poštou 25 haléřů, ročně 3 Kč.

Jen hodně velký kus chleba.

Chtěla jsem navštívit jednu rodinu, která však se zatím přestěhovala. Zaklepala jsem u jejich bývalé sousedky, abych se dověděla jejich nynější adresu. Sousedka, mladá žena, ležela na pohovce utrápená, uplakaná. Právě vklouzl pětiletý, bledý hošík do světnice a prosil: »Maminko, dejte mi vody a kousek chleba.« Matka dala dítěti vody a znovu jí vstoupily slzy do očí. Pod jakousi záminkou poslala hocha ze světnice. Pak se srdečně rozplakala: »Nemohu dítěti dáti ani kousek chleba. Poslední jsem dala muži, jenž má dnes dostati práci, ale musí tam jíti dvě hodiny cesty.«

Prosila jsem ji, aby mě hošík zavedl k rodině, kterou hledám. Cestou jsem vzala dítě k pekaři. Ukázala jsem mu koláče a sladkosti a tázala se: »Copak bys, Pepíčku, chtěl?« — »Jenom hodně velký kus chleba pro maminku a pro sebe!«

Z našich periferií.

Na svých potulkách cihlářskou kolonií jsme se stavily nejprve u N. Přivítalo nás šest roztomilých králíčků, kteří vesele vykukovali zpod chatrné postele. Trosky rozbité králikárny byly na hromádce u dveří jakožto zásoba topiva pro nastávající zimu. Paní N. právě držela v ruce koště a chystala se uklízet v své domácnosti velmi zanedbané. Na její strhané tváři jsme viděly, že pořád ještě trpí velice tělesně i duševně. Muž je bez práce, ona tu a tam pere a žehlí u známých. Trpí nesnesitelnými bolestmi hlavy. Postěžovala si, ulevilo se jí. Tázaly jsme se jí, zdali se již rozhodli, že svůj občanský sňatek urovnají. Přikývla tentokrát ochotně, že již to tak dál jíti nemůže.

Za hovoru vstoupil do světnice otec a bylo poznat, že nás vidí rád. Pochlubil se nám s pěkným truhlíkem na uhlí, který si sám udělal a natřel. Naříkali, že mají velice zanedbanou a nevychovanou podnájemnici. Je to nevěsta jednoho nájemníka, který bydlí v témž domě ve sklepním bytě s matkou a sestrou, která k nám chodila do školy. Sly jsme se tedy podívat na jejího bratra a vyzvědět, kdy a jakou budou mít svatbu.

Opatrně jsme sestoupily do sklepního bytu. Vstupující zahlédly jsme zlostný pohled mladíka, který prudce odhazoval zbytek cigarety do kamen. »Jdeme se podívat na Mařenku. Co dělá?« — »Slouží: chová a opatruje děti v jedné rodině.«

»Vy jste její bratr, pravda? Slyšely jsme, že se budete ženit. Po katolickou?« — »Ne, československy.«

»Ale nedělejte to, neměl byste požehnání v novém stavu.« — »Ale ona chtěla, tak jsem přestoupil a už máme československé ohlášky.« — »A to jste ji měl vy získat pro víru římskokatolickou a ne ona vás pro československou. Tak jí podléháte, či máte ji tak příliš rád?«

»Rád? Hm, ona se mne bojí. Když na ni křiknu, zaleze do kouta a tam pláče.«

Ubohá nevěsta, myslily jsme si. »Rády bychom ji viděly; kděpak je?« — »Poslal jsem ji do X. vyjednávat byt. Nábytek už mám koupený a splácím jej. Už by tu měla být. Až přijde, dostane pár, že tak dlouho nejde.«

Strhl se sebe košili a ukazoval nám náplasti na krku a na zádech. Soucitně jsme se ho tázaly, co se mu stalo. »Vybuchl nám v dílně kotel; jednoho dělníka to hned zabilo a mě hrozně popálilo. Omdlel jsem, ale v pondělí už půjdu do práce,« dodal radostně. Mluvil s námi čím dál přívětivěji. Poznaly jsme, že nám začíná důvěřovati. Vtom se ve dveřích objevila nevěsta a překvapeně stanula.

»Tak to je ta vaše milá nevěsta? Kéž vám Pán Bůh požehná! Těšíte se již na novou a spořádanou domácnost, pravda? Nechtěli byste mít katolickou svatbu?«

Podívala se na snoubence bojácně a nesměle a za chvíliu přikývla. Usedla na postel, kde si ve špinavých peřinách hověl pes.

»Pane D., teď se jistě díváte na život vážněji, když jste byl již na kraji hrobu. Vraťte se oba do katolické Církve, abyste byli opravdu šťastni. Čeká na vás těžký život s mnoha starostmi; bez pomoci Boží se neobejdete, a dostane se jí vám jen pořádným katolickým sňatkem. Nebudete s tím mít starostí ani výloh; my vám všechno opatříme.«

Oba dva byli přístupni upřímně míněné domluvě a slíbili, že se s naší pomocí vrátí do Církve.

Na prosbu dp. faráře navštívily jsme jeho nemocnou farnici, kterou ráno zaopatřoval sv. svátostmi. Při první návštěvě jsme nemocnou skoro ani neviděly. Byla zamčena a sípavě se tázala: »Kdo je to?« Přistoupily jsme k pootevřenému oknu a v šeru jsme sotva postřehly vyhublou a smrtelně bledou tvář stařenky, která se trochu zvedla na posteli. Prosila, abychom přišly až na druhý den, až nebude zamčena. Tázaly jsme se jí, co by tak potřebovala. Povzdychla a polohlasitě se tázala sebe samé: »Co bych tak mohla potřebovat? Ach, nemám košile. Kdybyste byly tak dobré,« prosila plačtivě.

Na druhý den hned ráno jsme tam spěchaly. Jakási dobrá duše jí v něčem pomáhala. Na stařence bylo vidět, že má života namále. Ale klidný výraz tváře prozrazoval, že je s Pánem Bohem vyrovnána a že se nebojí věčnosti.

Mezi řečí jsme vybalily pěknou flanelovou košili a položily ji nemocné na postel. Stařenka zazářila radostí: »To mi bude teplo!

Pán Bůh vám to zaplat! Mohla bych si ji před vámi obléknout? Když já již nemám ani košile! Ach Bože,« zaštkala, »tolik jsem se na děti nadřela, všechny jsem zaopatřila, a ony pro mne nemají ani 18 Kč na košili. Štítí se mne. Když mi dcera někdy něco přinese, tak mi to jen hodí na postel jako nějakému psu a ne matce.« Zakašlala se a lapala po vzduchu. Vycítily jsme, že to ji bolí víc než nemoc. Pomohly jsme jí svléci tmavou jupku a oblékly jí novou košili. Zkřížila ruce na prsou a vděčně zvolala: »Přece má Pán Bůh na světě ještě dobré lidi; on mi vás poslal! Však já jsem nikdy chudáka neodbyla, tak mi to teď oplácí.« Založily jsme jí košili na ramenu a oblékly jsme ji ještě do bílého kabátku. Byla jak na kraji v nebi. Pak jsme se jí ještě tázaly, může-li jíst ovoce, a když přisvědčila, nechaly jsme jí několik hrušek. Plakala radostí a nám také vstoupily slzy do očí soucitem i radostí, že jsme jí směly pomoci. Slíbily jsme, že zase brzo přijdeme a že jí přinese trochu kávy. Stěžovala si, že někdy snídává až o 12. hodině, když se na ni zapomene.

Zastavily jsme se ještě u jedné nemocné, která s pláčem prosila, abychom na ni nezapomínaly. Také prosila o košili. Když jí operou tu, co měla na sobě, musí čekat, až jí na kamínkách uschne; jinou košili nemá. — To již je příznakem největší bídy, když není ani chleba ani košile.

Chudičké, opuštěné Jezulátko.

Tisícerým způsobem musí chudičké Jezulátko bídne živořiti bez důstojného přístřeší. Ubohé opuštěné Jezulátko! Snad ti není jasné, co tím myslím. Poslyš.

Před sto lety měla mladičká dáma v Cáchách, Klára Feyová, neobyčejně živý sen, v kterém viděla chudičké dítě úplně opuštěné státi na ulici. Soucitně k němu běžela a tázala se: »Dítě, kdepak jsi doma a jak se jmenuješ?« Dítě se na ni podívalo nevýslovně smutně a pravilo: »Jsem chudičké, opuštěné Jezulátko.«

Tento sen působil na slečnu Feyovou tak mocně, že později založila v Porýní kongregaci sester chudého Jezulátka. Sama působila tak hrdinně a nezištně ve prospěch opuštěné chudé mládeže, že jest již zahájen proces jejího blahorečení.

Jak dojemně vzpomíná také svatý Otec v okružním listě »Nova impendet« bídy nynějších dětí, v nichž také trpí opuštěné, chudičké Jezulátko. Píše:

»Ale ještě více je Nám líto přemnohých dětí, které žadoníce o chléb, »když není, kdo by jim ho lámal« (Jer. Thren. IV, 4), nevinně trpí přesmutnými těmito poměry, a chvějíce se hladem, postrádají té dětské radosti, jež je jim vrozena, a na rtech jim uhasíná úsměv, který jejich útlá duše nevědomky hledá kolem sebe.

Ježto se již přibližuje zima a s ní utrpení a nedostatek, které studené období přináší chudě a hlavně malým dětem, je třeba se obávat, že, zvětší-li se ještě nezaměstnanost, o níž jsme se zmínili, a neučiní-li se nic pro zmírnění bídy tolika chudých rodin a jejich

opuštěných dítek, že budou — Bůh toho nedopouštěj! — vydány zoufalství. .« A dále:

»Andělé ukáží v nebesích činy lásky, vykonané šlechtnými srdci pro děti, a jistě obdrží andělé hojné požehnání pro všechny ty, kteří vykonali tak svatou věc .«

Našim přátelům.

vzkazujeme srdečné přání radostných a požehnaných svátků vánočních. Bude je snad zajímati, že některé z našich ctihodných sester slaví letos mezi námi poslední vánoce. Příští svátky vánoční, budou, dá-li Pán Bůh, již na novém působišti, v zámořských misiích, a budou opatrovat nejopuštěnější a nejchudší Jezulátko v pohanických dětech a nemocných za oceánem.

Naše kongregace převezme v dohledné době misijní činnost v Britské Guianě na sev. pobřeží Jižní Ameriky. Misionáři z britské provincie Tovaryšstva Ježíšova naléhavě prosí o pomoc misijních sester. Britská Guiana je anglická kolonie asi 5krát tak velká jako Morava. Je tam ještě asi na 100.000 pohanů. Na 100 obyvatel počítá se 42 Indů, kteří po zrušení otroctví přišli z Asie na práci v třtinových a rýžových plantážích, 39 černochů, 11 míšenců, 1 Číňan, 3 Indiáni, 2—3 Portugalci a 1 jiný Evropan. Území se rozkládá mezi rovníkem a 10. stupněm sev. šířky. Podnebí je ovšem tropické, ale zdravé, mírněné pasátními větry a blízkostí oceánu. Divoké vichřice jsou tam neznámé. Zemětřesení občas bývá, ale dosud nezpůsobilo velkých škod. Horečky malariové se vyskytují jako v jiných tropických zemích, ale možno se jich uchrániti vykoušenými prostředky léčivými. Britská Guiana netrpí žlutou zimnicí jako Guiana francouzská. Hlavním zdrojem výživy je polní hospodářství, zejména na pobřeží. Pěstuje se třtina cukrová, kakao, rýže, kukuřice, bavlna, káva, vanilka, indigo, batáty, banány atd. Na savanách je značný chov dobytka.

Britská Guiana má svého katolického biskupa v Georgetownu, hlavním městě kolonie. Georgetown má 60.000 obyvatelů. Železobetonová katolická katedrála náleží k nejkrásnějším církevním budovám Západní Indie. V misii pracuje 28 jezuitských misionářů, mimo to jsou tam ještě dva kněží světští. Našim sestrám se tam otvírá vyhlídka na všechny druhy misijní práce, a to jak na pobřeží více zalidněném, tak i v nitru země. Podle zpráv misionářů budeme mít i možnost přijímati dorost domorodý, jak to činí jiné kongregace a řády v misiích.

Doporučujeme tuto věc zbožným modlitbám a dobrotivé přízni všech přátel misijní myšlenky. Byly bychom rády, kdyby jiskra misijního nadšení zanítila v mnoha srdcích misijní povolání, kterých má náš národ dosud tak málo! Přece i nás se týkají slova Krista Pána: »Jdouce do celého světa, učte všechny národy ..!«

OBSAH III. ROČNÍKU SMĚRNIC

Nepatrný, ale důležitý zlomeček »Katolické akce«	1
Sociální a hospodářská krise	2
Z našich periferií	3, 5, 9, 15, 18, 29, 37, 42, 45
Četl jsi již Rerum Novarum?	5
Kdo je křesťanem	8
Statistika soc.-charitativní činnosti na periferii v Brně a Praze od 1. ledna do 31. prosince 1930	11
K. Hock, Čtvero letor	12
Pozdrav sv. Otce	13
Do rodin!	13
Něco z praxe: křest dětí	14, 25
Letora ve službách laického apoštolátu	15, 24, 31, 39
Apoštolý můžeme a máme býti vždy a všude	17
Nemoudrá horlivost	17
Před návštěvou rodiny a po ní	17
Knihy pro prvokomunikanty	19
Modlitba apoštolova	21
Z pařížské periferie	21
Žena mučednice	23
Papežské uznání pro laické apoštolý	25
Největší otázka	26
Matčiny ruce	26
Na první vycházce	27
Nádražní apoštolát	30
Čím se liší křesťan od moderního pohana	30
Knížní novinky	32
Jak možno býti stále apoštolem?	33
Apoštol charity mezi dělníky	33, 38
Abychom lépe porozuměli potřebám doby	34
Myslí se na to?	35
V měsíci sv. andělů strážných	36
Ze sekretariátu sdružení sv. Terezie Ježíškovy	36
Ve službách Krista Krále	40
Mikulášská akademie	40
Jaké opatrnosti je třeba, aby člověk užitečně pracoval	41
Mít jen někoho, kdo by mě měl trochu rád	41
Umíš mlčeti?	42
Anděl strážný vzpomíná	44
Našim maminkám	44
Jen hodně velký kus chleba	45
Chudíčké, opuštěné Jezulátko	47
Našim přátelům	48